

ZAPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA EKONOMICKÁ

Bakalářská práce

Veřejně ekonomická problematika Vietnamců v ČR

anglicky

Eva Švédová

Cheb 2014

Čestné prohlášení:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma

„Veřejně ekonomická problematika Vietnamců v ČR“

vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucího bakalářské práce Dr. Ing. Jiřího Hofmana za použití pramenů uvedených v přiložené bibliografii.

Podpis studenta

V Chebu, dne 24.11.2013

Poděkování:

Tímto bych ráda poděkovala Dr. Ing. Jiřímu Hofmanovi za jeho konzultace, vstřícnost, užitečné rady a připomínky, jakož i za vedení při zpracování bakalářské práce.

Eva Švédová

Obsah:

1	Úvod	7
2	Česká republika a Vietnamci	9
3	Česko-vietnamské vztahy historie a současnost	14
3.1	O Vietnamu (Seznámení s Vietnamem – krátká historie).....	14
3.1.1	Ekonomická situace ve Vietnamu.....	15
3.2	Příchod Vietnamců do Československé socialistické republiky.....	18
3.3	Podmínky vietnamských pracovníků v ČSSR	20
3.4	Situace po roce 1989	21
3.5	Česko-vietnamské vztahy, hospodářská a technická spolupráce	22
4	Integrační proces Vietnamců v ČR.....	24
4.1	Začleňování do české společnosti	24
4.2	Vietnamské děti.....	26
4.3	Organizace zabývající se integrací Vietnamců	27
4.3.1	Svaz Vietnamců v ČR.....	27
4.3.2	Svaz vietnamských žen žijících v ČR.....	28
4.3.3	Klub Hanoi.....	28
4.3.4	60. let společného přátelství.....	29
4.3.5	Nová národnostní menšina.....	30
4.3.6	Protidrogová liga.....	31
5	Dotazníkové šetření ve vietnamské komunitě na Ašsku	33
5.1	Charakteristika respondentů	36
5.2	Motivace k příchodu do ČR	36
5.3	Řízený strukturovaný rozhovor	37
5.4	Vyhodnocení dotazníkového šetření	39
6	Závěr.....	54
7	Seznam tabulek.....	55

8	Seznam obrázků.....	56
9	Seznam použitých symbolů a zkratk	57
10	Seznam použité literatury	58
11	Seznam příloh	61
	Abstrakt.....	66

1 Úvod

Jako téma bakalářské práce zvolila autorka veřejně ekonomickou problematiku Vietnamců v České republice. Na tuto myšlenku autorku přivedla skutečnost, že žije v malém západočeském městě, které se ve své historii zaměřovalo na textilní průmysl. Po sametové revoluci, kdy se otevřely hranice, a nastal velký podnikatelský boom; začalo mnoho lidí podnikat a zároveň se město stalo útočištěm mnoha vietnamských komunit, které se zde začaly zabydlovat. Dnes tvoří Vietnamci velmi významnou, početnou skupinu obyvatel jak našeho města, tak celého regionu. Počátek vietnamské historie v našem městě sahá ještě do doby před rokem 1989, kdy byl v Aši rozsáhlý textilní průmysl, a v rámci pomoci socialistickému Vietnamu bylo v ašských textilkách zaměstnáno velké množství Vietnamců.

V současné době můžeme konstatovat, že mimo několika větších obchodních středisek zůstalo ve městě jen několik málo malých českých prodejen, pobočky čtyř nadnárodních obchodních řetězců a zbývající obchody mají ve většině případů vietnamské majitele a samozřejmě zboží a prodavače. Ovšem není dnes již nic neobvyklého, že ve vietnamském obchodě prodávají čeští prodavači. Dokonce není ani pravidlem, že v jejich obchodech nalezneme pouze textilní zboží, boty, alkohol a cigarety, i když tento sortiment převažuje, ale v mnoha případech nabízejí i spotřební zboží, elektroniku a potraviny. V poslední době se objevily rovněž vietnamské kadeřnické salony, nehtová studia, novinové stánky a večerky.

Cílem této práce je zmapovat život Vietnamců v České republice se zaměřením na konkrétní region a zjistit, jak se jim u nás žije, jaké mají problémy a jak se jim daří integrovat se do života místní společnosti. K dalším otázkám patří, zda se cítí být plnohodnotnými občany naší republiky se všemi právy a povinnostmi, které z toho vyplývají, nebo berou Českou republiku pouze jako tranzitní zemi. Dále nás zajímá, zda se aktivně zapojují do společenského ekonomického, politického a kulturního života, nebo zda svůj pobyt tady berou jako přechodnou záležitost a dění kolem nich je

jim více méně lhostejné, protože se stejně vrátí do Vietnamu a budou žít životem své vlasti.

První část práce je zaměřena na vysvětlení pojmů, které souvisejí s problematikou cizinců, národnostních menšin, multikulturalismu a etnických vztahů.

Ve druhé části se seznámíme se stručnou historií Vietnamu a vývojem česko-vietnamských vztahů. Další část je tvořena sběrem informací o životě cizinců v České republice, konkrétně bude sledován vývoj pobytu občanů Vietnamské národnosti na území naší republiky, jejich ekonomická situace a integrace do života v naší společnosti.

Nedílnou součástí praktické části bude dotazníkové šetření a řízený strukturovaný rozhovor s příslušníky vietnamské komunity, který by měl přiblížit jejich skutečný život v České republice, jejich názory a postoje a také jejich ekonomickou situaci a integraci do naší společnosti.

2 Česká republika a Vietnamci

V dnešním světě, který ovládla globalizace, není nic neobvyklého, že v jednotlivých státech žijí příslušníci jiných národností, a to nejen ze sousedních států, ale i ze zemí poměrně vzdálených s úplně jinou mentalitou, odlišným životním stylem, náboženstvím či kulturou. Často skloňovanými slovy jsou pojmy jako migrace, integrace, národnostní menšiny, etnické skupiny, multikulturalismus nebo majorita. S globalizací jsou ale spojeny i různé problémy, jako například úplná odlišnost některých entit, která vede k nestabilitě zemí, v nichž se tyto entity setkávají.

V bakalářské práci jsou používány některé pojmy, týkající se právě výše zmiňované problematiky. Protože tyto pojmy budou provázet čtenáře celým dílem, považuje autorka za důležité vysvětlení těchto pojmů.

Pramenem pro vysvětlení pojmů byl Velký sociologický slovník svazek I.¹

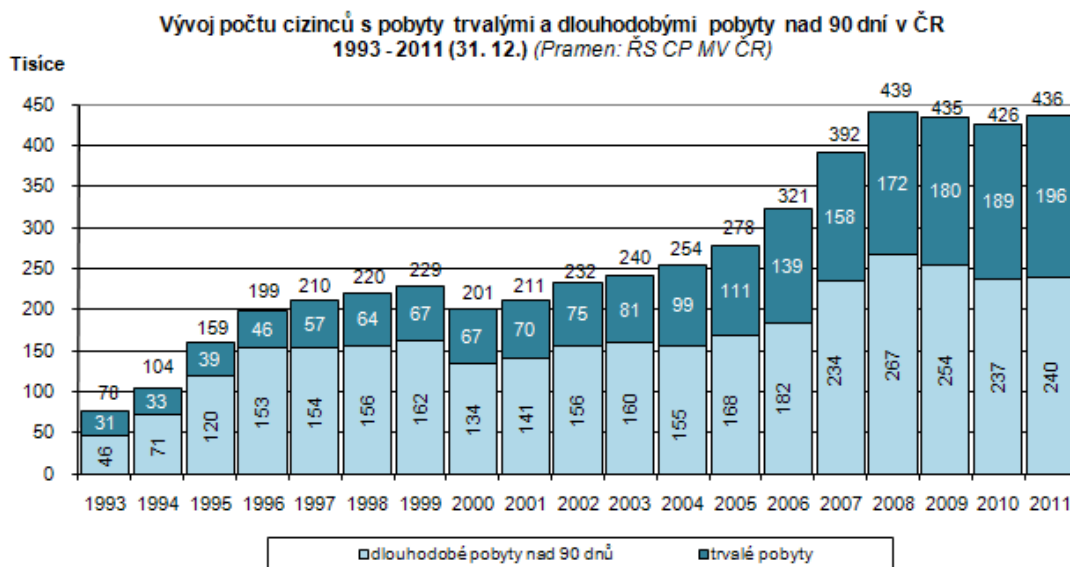
Kořeny migrace obyvatelstva sahají do dávné minulosti; první historicky zaznamenané zmínky sahají až do doby 8. až 6. století před naším letopočtem, do doby Velké řecké kolonizace, kdy došlo k přelidnění řeckého pobřeží a cílem bylo získání nové orné půdy, surovin pro řemeslnou výrobu, nových obchodních cest a odbytišť zboží. A právě potřeba získávání nových území ať již se zemědělskou půdou a nerostnými surovinami, nebo jen z důvodu získání nového území k založení nových států

- Migrací je označován proces prostorového přemísťování osob přes hranice, spojený se změnou místa bydliště na dobu kratší či delší, případně natrvalo. Podle směru migrace se rozeznává emigrace (vystěhovávání) a imigrace (přestěhovávání). Každý individuální pohyb ovšem nabývá obou těchto forem – z jedné oblasti se emigruje, a do druhé se imigruje
- Imigrace neboli přistěhovalectví je proces, při kterém se na území státu usazují obyvatelé přicházející ze zahraničí. Důvody pro imigraci mohou být různé:

¹ PETRUSEK, Miloslav a Alena VODÁKOVÁ. *Velký sociologický slovník: I. svazek. A-O*. 1. vyd. Praha: Univerzita Karlova, 1996, 747 s. ISBN 80-718-4164-1.

- ✓ Ekonomické – obyvatelé chudých zemí, které sousedí s bohatými, opouští svoji vlast s vidinou zbohatnutí, dosažení lepší životní úrovně či vzdělání.
 - ✓ Politické – např. v zemích kde trvá delší dobu ozbrojený konflikt, se mnoho místních obyvatel rozhodne pro opuštění svých domovů a hledají útočiště v jiných zemích. Dále se může jednat o země, kde jsou jejich obyvatelé diskriminováni z důvodu příslušnosti k určité rase nebo politického přesvědčení. Emigrace je opuštění země původu a přestěhování se do jiné země. Podobně jako imigrace znamená přistěhování, což je totéž, ale z pohledu cílové země. Důvody emigrace mohou být podobně jako u imigrace tedy např. ekonomické, politické, náboženské. Slovo emigrace se používá pro celou populaci emigrantů, lidí, kteří emigrovali.
 - ✓ Exil je stav člověka, který musel opustit svou vlast v důsledku vypovězení, vyhnání, deportace, ztráty občanství nebo aby unikl politickému, národnostnímu, rasovému nebo náboženskému pronásledování.
 - ✓ Integrace – základní myšlenkou je, že se nově příchozí a starousedlíci přizpůsobují sobě navzájem a obě strany se snaží přizpůsobit nové situaci. Ačkoliv si každá strana ponechává své prvky kultury, dochází zároveň k vzájemnému prolínání kulturních prvků, čímž se obě kultury navzájem obohacují.
- Asimilace je splnutí jednoho člověka nebo skupiny lidí s většinovým obyvatelstvem.
 - Majorita – poznání a postupné přijetí majoritní kultury hostitelské země je etnikem považováno za důležité, ale rovněž je zde výrazná snaha udržet si kulturu vlastní (včetně vlastního jazyka) takže integrované etnikum dosáhne sociální inkluze i v majoritní společnosti a tím získá dvojí kulturní identitu.

- Multikulturalismus je myšlenkový a politický směr, který zastává stanovisko, že v jednom demokratickém státě mohou společně žít nejen jednotlivci ale i skupiny s různou kulturou a zdůrazňuje prospěšnost kulturní rozmanitosti pro společnost a stát. Je živý v zemích, jejichž obyvatelé pocházejí z rozdílného kulturního prostředí a v některých z nich se uplatňuje i jako konkrétní politika státu. Cílem je politicky sjednotit všechny občany bez ohledu na jejich původ, rasu či přesvědčení, a to tak, že si pokud možno zachovají své kulturní odlišnosti. Multikulturalismus bychom mohli chápat také jako protiklad k asimilaci.²
- Cizinec je podle českého zákona o zaměstnanosti č. 435/2004 Sb., definován jako občan, který není státním příslušníkem EU, EHS nebo EVSO. Pro cizince platí přísnější podmínky pro získání zaměstnání v ČR, musí žádat Úřady práce o vydání pracovního povolení. V obecnějším významu je v ČR považován za cizince každý člověk, který nemá české státní občanství. Podle statistik žilo ke konci roku 2011 u nás více než 437 tisíc cizinců a stále jich přibývá.

Tabulka: Zdroj. CSU

² Multikulturalismus - (www.pedagog.ic.cz). [online]. [cit. 2013-10-24]. Dostupné z: http://www.pedagog.ic.cz/skarupska_dok/soubory/Multikulturalismus.pdf

Česká společnost byla po dlouhá desetiletí spíše zemí emigrantskou. V době socialismu to byli spíše Češi, kteří odcházeli do jiných států hledat svobodu, nebo lepší práci. Situace, kterou s sebou přinesl ekonomický a sociální vývoj po roce 1989 je pro českou společnost zcela nová. Otázky související s přistěhovalectvím a postavením cizinců v hostitelské společnosti, s jejich integrací nebo neintegrací mají zásadní význam. V průběhu let 2003 – 2008 zaznamenala naše republika výrazný nárůst přistěhovalectví, v tomto období k nám přišlo na 200 tisíc osob a počet cizinců s pobytem dosáhl cca. 438 tisíc. V tomto období přicházeli cizinci za prací, které bylo v České republice dost, a byli pro zaměstnavatele zdrojem levné pracovní síly. Byli ochotní pracovat za nižší mzdu než domácí pracovníci i za méně výhodných podmínek.³

V roce 2009 zasáhla, stejně jako celou západní Evropu, tak i Českou republiku ekonomická krize. V té době přišlo o práci i mnoho lidí a v první linii i cizinci, kteří byli zaměstnáváni na okrajových a velmi nejistých pracovních místech. Česká vláda byla nucena přijmout různá opatření k dočasnosti pobytu cizinců na území ČR. Jedním z takových opatření byl program asistovaných návratů a zvýšená ochrana domácí pracovní síly⁴. Cizinci ze třetích zemí, kteří přišli o zaměstnání, volili náhradní řešení své životní situace tím, že si zřídili živnostenský list. Bylo zjištěno, že mnoho cizinců, hlavně těch, kteří přišli ze zemí třetího světa, nebylo ochotno při prvních potížích vrátit se zpět do země původu. Zpočátku se snažili najít nové zaměstnání, a když zjistili, že získat nové zaměstnání bude velmi obtížné, rozhodli se zkusit získat živnostenský list a dát se na cestu samostatného podnikání. Díky vysoké úrovni informačních a telekomunikačních technologií se výrazně zkrátily fyzické vzdálenosti mezi jednotlivými kontinenty a je jednodušší udržovat přeshraniční sociální vazby, což umožňuje snadnější začleňování do hostitelské společnosti.[3]

Odborné literatury, která by se věnovala Vietnamské komunitě, žijící v České republice, a jejím problémům s integrací do naší společnosti není mnoho. Existuje řada průvodců po Vietnamu, různých bedekrů či svazků zabývajících se historií Vietnamu od samotného vzniku země zhruba do 70.tých – 80.tých let 20tého století, ale

³ *Vybrané aspekty života cizinců v České republice* [online]. 2010 [cit. 2013-11-29]. Dostupné z: http://praha.vupsv.cz/Fulltext/vz_319.pd

⁴ Např. restrikce v udělování pracovních míst cizincům.

konkrétní literatury, která by řešila aktuální problematiku života Vietnamců v České republice, jejich sociálně ekonomickou situaci či problémy s integrací do české majority není mnoho.

Jedním z nejvýznamnějších autorů, který se zabýval životem vietnamské komunity v Čechách, byl etnolog Stanislav Brouček, zaměstnanec etnologického ústavu Akademie věd ČR. Vydal několik knih s Vietnamskou tematikou, nejznámější z nich je kniha Český pohled na Vietnamce⁵, kniha s podtitulem Mediální obraz Vietnamu, Vietnamců a vietnamství, ve které je shromážděno mnoho ukázek z novinových článků, které se z různých úhlů dotýkají Vietnamu a Vietnamců. Tyto ukázky jsou v knize rozříděny do sedmi kapitol, zabývajících se různými oblastmi života -1. Vietnam, 2. Vietnamsko-české vztahy, 3. Kriminalita, 4. Vzdělávání, 5. Interetnické reakce, 6. Migrace Vietnamců v ČR a 7. Podnikání.

Osobnostmi, které se zabývají konkrétními problémy, se kterými se komunita potýká, jsou vietnamista a sociolog Jiří Kocourek a kulturoložka Šárka Martínková, se svými publikacemi Vietnamská menšina v Praze, 2004, Vietnamské etnikum, jeho stabilita a sociální sítě v prostředí Prahy, 2007.

Aktuálním děním v této komunitě se zabývá několik vietnamistů, kteří jsou soustředěni pod klub Hanoi, jeho členy jsou Šárka Martínková, Eva Pechová, Jiří Kocourek a Jiří Hofírek nebo Tereza Kušniráková.

⁵ BROUČEK, Stanislav. Český pohled na Vietnamce: (mediální obraz Vietnamu, Vietnamců a vietnamství). Praha: Etnologický ústav AV ČR, 2003, 478 s., [8] s. barev. obr. příl. Imigrace, adaptace, majorita, 2. ISBN 80-850-1046-1.

3 Česko-vietnamské vztahy historie a současnost

3.1 O Vietnamu (Seznámení s Vietnamem – krátká historie)

Obrázek č. 1; Zdroj: MZV

Původ vietnamské civilizace sahá až do 3. tisíciletí př. n. l. do delty Rudé řeky, tedy do severní části země zvané Bac Bo neboli Tonkin, kde se začaly usazovat mongoloidní kmeny, které se smísily s kmeny australo-negroidními, a postupně se zde vyvinula rasa tzv. jižních mongoloidů. V průběhu tisíciletí se vyvíjely jednotlivé kultury od pozdně paleolitní baronskou a hoabinskou, přes neolitní Phung Nguyen až po kulturu z doby bronzové známou pod názvem dongsonská. Mezi nalezené předměty mimo korálů, náramků, náušnic a prstenů patří různě veliké bronzové bubny, které měly tvar pohřebních uren a předpokládá se, že se užívaly jako magický předmět při přivolávání boha Slunce, ale i při obřadech pohřebního charakteru. Staří Vietové věřili, že duše zemřelých se převtělí do ptáků, proto na většině nalezených předmětů byly motivy ptáků i lidí s ptačími čelenkami. Dongsonská kultura byla velmi vyspělá a předměty prokazatelně pocházející z tohoto střediska nalezneme po celé jihovýchodní Asii. Nálezy dokazují, že Vietové uměli stavět čluny a dokázali využít měnících se pasátů. (Müllerová P. 2004; 9-11)

Současná socialistická republika Vietnam, zjednodušeně Vietnam, je stát o rozloze 329 560 km² s cca 90 miliony obyvatel, který se rozkládá na východní části poloostrova Zadní Indie na pobřeží Jihočínského moře. Jeho administrativní členění

rozděluje zemi na 63 provincií a 5 měst ústřední správy. Hlavním městem je Hanoi, která má 2,7 milionu obyvatel. Vietnam jako samostatný stát vznikl 2. září 1945 vyhlášením nezávislosti na Francii. V roce 1954 na základě mírové dohody ze Ženevy, byl Vietnam rozdělený na severní a jižní. V období let 1964 – 1975 byl Vietnam zmítán jedním z nejzávažnějších konfliktů druhé poloviny 20. století – konflikt severního Vietnamu, který podporovala Čína a Sovětský svaz na druhé straně jižní Vietnam, který podporovaly Spojené státy americké. Tato válka skončila 1. května 1975 vítězstvím severního Vietnamu a sjednocením země (Müllerová tamtéž).

Nejdůležitější roli v národním hospodářství hraje zemědělství a pěstování rýže, v jejíž produkci patří Vietnamu 5. místo na světě a první místo ve vývozu. Mezi další významné komodity patří např. káva, s druhým místem v produkci na světě. Dále jsou to kešu ořechy, pepř a krevety. V zemědělství je zaměstnáno 55 procent ekonomicky aktivního obyvatelstva. Z nerostných surovin je třeba zmínit největší, dosud téměř netěžené světové zásoby černého uhlí.⁶

3.1.1 Ekonomická situace ve Vietnamu

Dvacáté století nebylo pro Vietnam moc příznivé, na počátku století byl francouzskou kolonií a francouzská koloniální správa ho využívala pro zásobování japonské armády potravinami a surovinami, což zapříčinilo v zemi velký hladomor, který dal podnět k dalšímu vývoji. Politická strana vedená Ho Či Minem se snažila vyprostit z koloniální nadvlády, což se v srpnu 1945 podařilo vyhlášením nezávislosti Vietnamu. V letech 1945 – 1954 však země dál bojovala s Francií o svou nezávislost, v letech 1963 – 1975 zmítala Vietnamem válka „severu proti jihu“. V roce 1975 válka ve Vietnamu skončila, ale země byla hodně zničená – velké části byly zamořené chemickými látkami, velká část porostu zničena požáry, mnoho nevybuchlé munice a min, ekonomika obou částí byla v troskách a obyvatelé měli ještě dlouho psychické ale

⁶ *Vietnam: Ministerstvo zahraničí České republiky* [online]. 2013 [cit. 2013-11-28]. Dostupné z: http://www.mzv.cz/jnp/cz/encyklopedie_statu/asie/vietnam/

i fyzické následky. Vláda nové Vietnamské socialistické republiky nastoupila cestu komunismu, stala se jednou ze zemí RVHP a začala se pomalu vzpamatovávat z těžké situace. V roce 1980 se však na Vietnam snesla vlna tajfunů, která úplně zničila zemědělství a vedla ke vzniku ekonomické krize. V té době vláda zrušila zemědělská výrobní družstva, otevřela zemi zahraničním investicím a došlo k liberalizaci obchodu.⁷

I 40 let po smrti Ho Či Mina je Vietnam stále komunistickou zemí. Po ekonomické stránce se ale otevřel tržnímu hospodářství a kapitalismu. Od roku 1992 bylo zprivatizováno cca čtyři tisíce státních firem. Vietnam obchoduje s 220 zeměmi světa, nejvíce exportu směřuje do států Evropské unie a Spojených států amerických. Nejvýznamnějším exportním artiklem je ropa, textil a obuv, káva, rýže, dřevo, elektronika a počítače a kaučuk.

Základním pilířem vietnamského průmyslu je textilní a oděvní průmysl, který patří k vedoucím exportním odvětvím Vietnamu. V tomto průmyslovém odvětví pracuje v současnosti více než 2200 podniků. Z tohoto počtu připadá 76 % na vietnamské podniky a 24 % je vlastněno zahraničním kapitálem. Mnoho zahraničních firem využívá spolupráce ve formě výrobní kooperace. Jedná se o zakázkovou výrobu určitého druhu a značky oděvů, která profituje z výhody místní levné pracovní síly. Nejvýznamnějším výrobcem v tomto odvětví je státní podnik VINATEX, který tvoří skoro 20 % veškerého obratu oděvního a textilního průmyslu. Textilní výroba se svými výrobními podniky je situována v okolí Ho Či Minova Města a 30 % v okolí Hanoje.⁸

Druhým nejvyspělejší průmyslovým odvětvím s vysokým podílem na exportu země je výroba obuvi. V tomto oboru pracuje v současnosti cca 400 podniků. Celkový objem výroby v tomto odvětví činil v roce 2011 na 600 mil. párů obuvi a z tohoto množství je více než 85 % produkce exportováno. Ve výrobě obuvi zaujímá Vietnam čtvrté místo na světě. (Vietnam: ekonomická charakteristika země tamtéž)

⁷ ČERNÍK, Jan. A SPOL. *S vietnamskými dětmi na českých školách*. Praha: H&H Vyšehradská, 2007. ISBN 80-7319-055-9.

⁸ Zdroj: Vietnam: Ekonomická charakteristika země; BusinessInfo.cz. [online]. [cit. 2013-11-20]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/vietnam-ekonomicka-charakteristika-zeme-17974.html>

Hlavními vývozními trhy jsou USA, EU a Japonsko. Do těchto zemí směřuje 86 % vývozu země.

V posledních letech se začal ve Vietnamu rozvíjet petrochemický a chemický průmysl. V roce 2009 byl zahájen provoz první vietnamské ropné rafinérie Dung Quat v provincii Quang Ngai ve středním Vietnamu. Toto tvoří dne s 80 % produkce země. Země plánuje výstavbu dvou dalších rafinérií – jedné na severu země a druhé na jihu. Výstavba druhého petrochemického komplexu byla zahájena v lednu 2013 v Nghi Son v provincii Thanh Hoa v severní části Vietnamu a bude zaměřena na produkci LPG, nafty, benzínu, polypropylénu a parastyrenu. Jedná se o společné dílo vietnamského, kuvajtského a japonského kapitálu. Zahájení produkce je plánováno na začátek roku 2017 a plánovaná roční kapacita je 10 mil. tun ropy ročně, dovážené z Kuwaitu. Dalším významným průmyslovým odvětvím je výroba silničních dopravních prostředků, která je produkována z cca třiceti nově postavených montoven všech světových automobilových značek. Hlavní podíl mají ve Vietnamu japonští a korejští výrobci a největší podíl na vietnamském automobilovém trhu má Toyota (22 – 36 %). Dalšími velice úspěšnými značkami jsou Kia a Hyundai, které ve Vietnamu přímo neinvestovaly, ale jejich vozy jsou zde montovány firmami Vinamotor a Truong Hai. Strojírenský průmysl ve Vietnamu zahrnuje asi 3100 firem, mezi kterými jsou jak malé soukromé společnosti, tak velké státní podniky, ale i podniky se zahraničním kapitálem. Zhruba polovina celého odvětví se zabývá výrobou strojů a zařízení, a druhou polovinu tvoří menší podniky, které se zabývají především údržbou a opravami strojních zařízení. Slabou stránkou vietnamského strojírenského průmyslu je nízký stupeň technologického rozvoje a nedostatek kvalifikovaných pracovníků. Proto většina strojů potřebných pro vietnamské průmyslové podniky musí být dovážena ze zahraničí a tato skutečnost se významně podílí na růstu deficitu vietnamské obchodní bilance. (Vietnam: ekonomická charakteristika země tamtéž)

Nejmladším nadějným odvětvím je elektronický průmysl, který je z velké části závislý na spolupráci se zahraničními investory a provádí hlavně montáž jejich výrobků.

Nejrychleji se rozvíjejícím průmyslovým odvětvím je průmysl informačních technologií. Vietnamská vláda věnuje rozvoji tohoto odvětví velkou pozornost a podporuje zejména vzdělávání IT inženýrů, výstavbu technologických parků, rozvoj internetové infrastruktury a příliv zahraničních investic. Cílem vládní strategie je, aby

se Vietnam v nejbližších deseti letech stal velmocí v oblasti IT a aby se průmysl informačních technologií podílel na tvorbě HDP alespoň 20%. (Vietnam: ekonomická charakteristika země tamtéž)

3.2 Příchod Vietnamců do Československé socialistické republiky.

První čeští rodáci navštívili území Vietnamu v rámci katolických misí už v 17. a 18. století. Pozdější čeští cestovatelé a geografové se v Indočíně zastavovali spíše náhodně, když cestovali do Číny, Japonska či ostrovní části jihovýchodní Asie. Do poloviny 20. století se však jednalo o náhodné vztahy. (Müllerová P. 2004; 83)

Vietnamští občané začali ve větším počtu organizovaně přicházet do tehdejšího Československa v padesátých letech 20. století, kdy byly navázány diplomatické vztahy mezi tehdejší Vietnamskou demokratickou republikou a Československou socialistickou republikou a přicházeli v několika vlnách. 30. prosince 1954 oficiálně zahájil svoji činnost Československý zastupitelský úřad v Hanoji a rok nato bylo otevřeno vietnamské velvyslanectví v Praze. (Šišková-Menšiny a migranti v ČR; 83 r.2004)

V roce 1956 bylo do ČSSR na základě bilaterální smlouvy přivezeno na sto dětí – sirotků z Francouzsko – vietnamské války a potomků významných politiků. S nimi bylo přivezeno i několik dospělých. Děti byly umístěny v dětském domově v Chrastavě u Liberce, kde se měly naučit česky a získat tady i vzdělání. V roce 1959 se vietnamská strana rozhodla vzít děti zpět, protože se bála, aby neztratily svou kulturní identitu (tuto zkušenost měli již s návratem dětí z jiných „spřátelených států“). Na základě prospěchu z českého jazyka bylo vybráno patnáct nejstarších dětí, které směly po prázdninách ve vzdělání pokračovat a které zde vystudovaly české vysoké školy (Martínková Š. 2006:Klub Hanoi168).

V roce 1967 přišlo dalších 2100 dospělých vietnamských dělníků, kteří zde měli získat profesní zkušenosti a protože spolupráce mezi českou a vietnamskou stranou se

osvědčila, byly uzavírány další smlouvy a dohody, na jejichž základě do Čech přicházeli desetitisíce Vietnamců jako učňů, studentů a stážistů. Všichni museli dodržovat velmi přísný režim, měli nastavena pravidla chování při kontaktu s veřejností i mezi sebou. Byli pod kontrolou politických pracovníků, a pokud se dopustili nějakých přestupků hrozilo jim, že budou posláni zpět do vlasti. O studium v ČSSR byl tak velký zájem, že česká strana nebyla schopná jej uspokojit.

V roce 1973 navštívila vládní delegace Vietnamské demokratické republiky Československo za účelem projednání příchodu dalších deseti až dvanácti tisíc svých občanů, aby u nás načerpali profesní zkušenosti. Tento požadavek byl příliš vysoký na to, aby mohl být realizován najednou. Jednak nebylo k dispozici tolik učeben pro zajištění jazykové přípravy a jednak nebylo k dispozici a takové množství ubytovacích kapacit. Bylo domluveno, že pracovníci k nám budou přijíždět každoročně ve třech turnusech po třech až čtyřech tisících.

V roce 1974 byla mezi vládou československé socialistické republiky a Vietnamskou socialistickou republikou uzavřena *Dohoda o odborné přípravě Vietnamských občanů v československých podnicích*, která byla uzavřena na žádost Ho či Mina. Poté následovaly další smlouvy o přijímání vietnamské pracovní síly a učňů. Tyto smlouvy umožnily příjezd velkého množství dělníků, učňů, studentů a stážistů. Pro učně byl sjednáván pobyt na dobu sedm let, pro stážisty na čtyři roky s možností prodloužení. V období let 1980 – 1983 se v ČSSR učilo a pracovalo 30 – 35 000 Vietnamců. V roce 1985 přišlo 19 350 osob a z toho většinou muži. Do konce osmdesátých let se tento počet postupně snižoval. Po roce 1989 došlo ke zrušení smluv a studenti a stážisté měli odjet domů. K tomu však ve většině případů nedošlo nebo někteří odešli ale v 90. letech se vrátili zpět.

Ve druhé polovině 80. let je situace z obou zúčastněných stran využívána k vlastnímu prospěchu. Československá socialistická republika zaměstnává Vietnamce při pásové výrobě v továrnách či při zachraňování pětiletých plánů. Z Vietnamu se k nám dostávají lidé z prostředí, kde byly normální úplatky nebo děti funkcionářů. Účel zdokonalení se v pracovní činnosti nebo v řemesle je potlačen vidinou snadnějšího výděлку a rychlého zbohatnutí

Odhaduje se, že Českou republikou prošlo na 200 000 Vietnamců, kteří jsou nositeli českého vlivu ve Vietnamu. Přesné údaje nejsou známy z důvodu neregulární migrace Vietnamců do Čech.

3.3 Podmínky vietnamských pracovníků v ČSSR

Mezistátní smlouvy ze 70. a 80. let, zaručovaly každému vietnamskému imigrantovi určité nároky. Po příjezdu do Československa měl každý nárok na zimní oblečení v hodnotě 2400 Kčs a zálohu na mzdu 900,-- Kčs splatnou do jednoho roku. Dělníci byli odvezeni z letiště rovnou na ubytovny továren, ve kterých měli být zaměstnáni a absolvovali tříměsíční kurs češtiny. Dále absolvovali lékařské prohlídky, školení a postupně se seznamovali s pracovním prostředím. Po nástupu do zaměstnání byla dělníkům vyplácena mzda první tři měsíce v minimální výši 1.000,-- Kčs, měli nárok na placenou dovolenou, ale ve Vietnamu ji mohli strávit pouze ženatí po dvouletém pobytu v ČSSR.

Po čtyřletém pobytu měl každý Vietnamec nárok bezcelně dovézt do své země zboží v hodnotě 50% celkového čistého výdělku a zaměstnavatel byl navíc povinen obstarat bednu, do které si Vietnamci zboží uloží. Nejčastěji vyváženým zbožím byla jízdní kola, mopedy, motocykly a šicí stroje.

Studenti a učni po svém příjezdu byli odvezeni do střediska jazykové přípravy, kde absolvovali tříměsíční intenzivní jazykovou přípravou a další tři měsíce strávili v podnicích, kde se měli učit.

Pravidla pro studijní pobyty a chování studentů byly striktně dány vietnamskou ambasádou. Mezi tato pravidla patřila např. skutečnost, že do roku 1980 nesměli Vietnamci chodit sami ven; mohli se pohybovat nejméně ve trojicích, vietnamští studenti nesměli nosit, dlouhé vlasy, texasky, džínové košile či jiné západní oblečení. Vietnamec se nesměl stýkat s Vietnamkou (po roce 1982 se sice stýkat mohli, ale Vietnamka nesměla otěhotnět – to se musela okamžitě vrátit do Vietnamu). Pokud byla na koleji návštěva opačného pohlaví, musely být během této návštěvy otevřené dveře.

Pokud studenti ukončili svá studia s červeným diplomem, mohli zde zůstat minimálně dalších šest měsíců a navíc ambasáda jim pomohla zajistit pracovní pobyt. Možnost zůstat v Československu motivovala studenty k vynikajícím studijním výsledkům; neméně důležitou motivací byla i vidina možného výdělků a možnost letecké zásilky se zbožím.

Na konci každého školního roku probíhalo týdenní soustředění s politickým školením.

3.4 Situace po roce 1989

Před rokem 1989 měla ČSSR uzavřeny s Vietnamem bilaterální dohody, na základě kterých k nám přijížděli studenti, učňové a dělníci. V té době se však jednalo o lidi, kteří pocházeli z lépe situovaných rodin a odjezd do ciziny i za prací dělníka bylo něco jako odměna, neboť součástí pobytu v České republice byl intenzivní tříměsíční kurs češtiny, který umožnil díky jazykové přípravě snadnější adaptaci na nové prostředí.

Po roce 1989 byly bilaterální dohody vypovězeny, někteří Vietnamci se vrátili zpět do vlasti, jiní využili své zkušenosti z předchozího pobytu a jazykové znalosti a stali se z nich organizátoři nového podnikatelského světa vietnamské komunity. Stali se z nich tzv. „dich vu“, což jsou osoby, které za úplatu poskytují různé služby – od vyřizování dokladů k pobytu, přes jednání na úřadech, tlumočení u lékaře nebo ve škole až po kompletní právní, podnikatelský i občansko-právní servis. Jejich služby jsou vyhledávané a vysoce ceněné, protože v devadesátých letech začala se do české republiky přijíždět velká část vietnamské komunity s vidinou zlepšení své ekonomické situace a brzkého návratu do vlasti.

Jenže situace nebyla tak jednoduchá, jak zpočátku vypadala. Cesta do České republiky byla velice drahá záležitost, na kterou se obvykle skládali celé rodiny. Takže nejdříve se musí vydělat peníze na splacení dluhu, pak podporu široké rodiny, která dosud ve Vietnamu zůstala, pak na pomoc nově příchozím příbuzným. Mezitím jak plynul čas, tu příchozí Vietnamci založili rodinu, narodily se tu děti, které začaly chodit nejdříve do školky, pak do základní školy, na střední a vysokou školu. Vietnamci mají představu, že jejich děti musí získat lepší vzdělání, než mají sami, protože věří, že toto

jejich dětem otevře cestu všude tam, kam by se jinak nedostali. Mnozí Vietnamci u nás žijí více než dvacet let a po tak dlouhé době je návrat do vlasti složitý.

Převážná část vietnamských občanů podniká na základě živnostenských listů (volné živnosti na nákup a prodej zboží) bez ohledu na svoji profesi či vzdělání ve Vietnamu. Vietnamští podnikatelé převážně prodávají dovezený levný textil a boty, elektroniku, cigarety a alkohol. Provozují restaurace a bistra a v posledních letech se začali ve velkém počtu objevovat nehtová studia a kadeřnické salony, kde nás obsluhují milé a laskavé Vietnamky. V posledních letech se objevily večerky, ve kterých mimo běžných potravin, které jsme zapoměli koupit, najdeme celý sortiment různého zboží. V malých městech tyto obchůdky nahrazují běžné české obchody s potravinami, které se českým prodejcům „nevyplatí“ provozovat.

3.5 Česko-vietnamské vztahy, hospodářská a technická spolupráce⁹

Diplomatické vztahy navázalo tehdejší Československo s Vietnamskou demokratickou republikou 2. února 1950, jako čtvrtý stát po Číně, Sovětském svazu a Mongolsku. Protože v té době byl Vietnam stále ve válečném stavu nemohlo dojít k výměně diplomatických zástupců. Poprvé nastoupili v Hanoji pracovníci československého velvyslanectví, až když červencové Ženevské dohody v roce 1954 ukončily válku v Indočíně. První československý velvyslanec Vladimír Knap předal prezidentu Ho Či Minovi 30. prosince 1954 pověřovací listiny a tím byla oficiálně zahájena činnost velvyslanectví a intenzivnější vztahy obou států. O rok později bylo zřízeno vietnamské velvyslanectví v Praze.

Pro Československou vládu byl Vietnam zajímavou zemí nejen pro své velké zásoby nerostného bohatství ale i pro další možné získání trhů v Asii. Proto se s dalšími socialistickými státy aktivně zapojila do jeho poválečné obnovy. Naše republika poskytovala svoji pomoc zejména dodávkami potřebného zboží či školením vietnamských odborníků, ale technickou a finanční podporou. Zaměřila se především

⁹ HLA VATÁ, Lucie. *Dějiny Vietnamu*. Vyd. 1. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2008, 357 s. Dějiny států. ISBN 978-807-1069-652.

na oblast zemědělství, dopravy, strojírenství, zdravotnictví a obnovení těžby nerostného bohatství.

V roce 1955 byly podepsány první dohody o technické a hospodářské pomoci, dodávkách zboží na úvěr a výměně zboží mezi ČSR a VDR. Československo bezplatně dodalo některé chybějící stroje, materiál a spotřební zboží a třiceti vietnamským studentům udělilo stipendium na českých vysokých školách. Vietnam naopak dodával k nám kaučuk, cín, wolfram, rákos a další. Bylo dbáno na to, aby dodávky byly oboustranně výhodné.

V oblasti zdravotnictví byla poskytnuta pomoc při budování nemocnice v Haiphongu, přičemž Česká republika nesla veškeré finanční, technické, provozní a personální náklady. Po jejím otevření dostala jméno Nemocnice československo-vietnamského přátelství. Na provozu této nemocnice se podílí Česká republika dodnes.

V té době pracovali v VDR mimo lékařského personálu např. mechanici dohlížející na montáž československých strojů a motorových vozidel, odborníci na zpracování dřeva či geologové zkoumající ložiska nerostných surovin. V roce 1958 byl dostavěn hanojský pivovar, překlízkárna v Cau Duong a pila ve Vinh.¹⁰

¹⁰ Klub Hanoi, [online]. [cit. 2013-10-24].
dostupné z: <http://www.klubhanoi.cz/view.php?cisloclanku=2007041601>

4 Integrační proces Vietnamců v ČR

4.1 Začleňování do české společnosti¹¹

Na území České republiky je evidováno poměrně mnoho legálně pobývajících cizinců. Do roku 2009 byly vykazovány poměrně vysoké meziroční přírůstky migrantů ekonomicky motivovaných.

V důsledku ekonomické krize se od roku 2009 růst nově příchozích cizinců snížil a byl dokonce zaznamenán meziroční pokles. Tato situace přetrvala až do roku 2012 ale bohužel se týkala jen cizinců, kteří pobývají v ČR přechodně. Podíl občanů ze třetích zemí žijících v České republice trvale se stále zvyšuje. Nejvíce jsou zde zastoupeni občané Ukrajiny (124 339 osob na konci roku 2010), Vietnamu (60 301) a Ruské federace (31 939). Právě z těchto důvodů je stále velmi důležitá otázka integrace cizinců, pobývajících na našem území.

V roce 2011 ministerstvo vnitra České republiky zpracovalo „Koncepci integrace cizinců – Společné soužití v roce 2012“, která zdůrazňuje nutnost propojení imigrační a integrační politiky. Cílem této koncepce je, aby příslušné rezorty odpovědné za realizaci integrační politiky navrhly konkrétní opatření, která přispějí k úspěšné integraci cizinců v České republice. Protože integrace je obousměrný proces, do kterého vstupují jak cizinci, tak majoritní společnost, je záměrem všech integračních opatření dosáhnout oboustranně výhodného soužití nově příchozích i domácího obyvatelstva. Cílem integrace je předcházet vytváření uzavřených komunit imigrantů, společenské izolaci a sociálnímu vyloučení cizinců.

Cílovou skupinou politiky integrace cizinců jsou občané třetích zemí (tj. zemí mimo Evropskou unii, Evropský hospodářský prostor a Švýcarsko)

Koncepce integrace cizinců je věnována integraci cizinců ve zranitelném postavení, tj. druhé generaci cizinců - dětí a mládeže a ženám – cizinkám, a to nejen ženám

¹¹ ČSÚ.cz [online]. 2012, 2013 [cit. 2013-12-03]. Dostupné z: [http://www.czso.cz/csu/cizinci.nsf/t/0E0030F05E/\\$File/USNESEN%C3%8D_VL%C3%81DY_%C4%8CR_ze_dne_4.1.2012_%C4%8D_6_k_Postupu_p%C5%99i_realizac.pdf](http://www.czso.cz/csu/cizinci.nsf/t/0E0030F05E/$File/USNESEN%C3%8D_VL%C3%81DY_%C4%8CR_ze_dne_4.1.2012_%C4%8D_6_k_Postupu_p%C5%99i_realizac.pdf)

zapojeným do trhu práce, ale i ženám v domácnosti, s důrazem na opatření umožňující jejich účast na integračních aktivitách.

Realizace Konceptu integrace cizinců bude zaměřena do čtyř hlavních oblastí -

a) Znalost českého jazyka cizinců – je nezbytná pro začlenění do společnosti a rozvoj vzájemných vztahů mezi cizinci a většinovou společností. Je důležitá jak pro získání vzdělání a uplatnění se na trhu práce, tak i pro sociální a ekonomickou soběstačnost cizinců. U dětí cizinců je znalost jazyka důležitá pro zajištění rovných příležitostí ve vzdělání. Úspěšné zvládnutí školní docházky může být podpořeno službami pedagogických asistentů, komunikací školy s rodiči nebo společnými mimoškolními aktivitami.

U dospělých cizinců je znalost českého jazyka hlavní předpoklad úspěšné integrace. Zájem o znalost českého jazyka je ze strany majoritní společnosti motivována např. povinností prokázat znalost češtiny při získání povolení k trvalému pobytu. Cílem integrační politiky v této oblasti je zajištění jazykových kursů pro dospělé.

b) Ekonomická soběstačnost - jedním z předpokladů ekonomické soběstačnosti cizinců je informovanost cizinců o jejich právech a povinnostech a o podmínkách zaměstnávání a podnikání v České republice. Toto může výrazně napomoci k samostatnosti cizinců a k omezení jejich manipulovatelnosti

c) Orientace cizince ve společnosti – je důležitá pro úplnou integraci cizinců do společnosti. Umožňuje cizincům zapojit se do života, seznámit se s místními zvyklostmi, řešením svých záležitostí a každodenních situací. Je zajišťována:

adaptačně – integračními kurzy pro nově příchozí cizince (do 1 roku). Zaměří se na základní a praktické informace nezbytné pro orientaci ve společnosti. Kurzy jsou krátkodobé, časově dostupné a mohou být doplněny filmem o ČR

kurzy pro cizince s dlouhodobým či trvalým pobytem – zaměřeny na seznámení se systémem institucí a úřadů v ČR a na řešení aktuálních problémů a potřeb cizinců. Jsou vedeny v češtině

předodjezdové informace – poskytovány potencionálním imigrantům již v době před odjezdem v zemi původu

d) Vzájemné vztahy cizinců a majoritní společnosti – v této souvislosti je důležité zapojovat cizince do dění v nové společnosti – školní akce, společné kulturní a sportovní akce. Důležitá je i informovanost majoritní společnosti o problémech cizinců žijících v ČR.

K realizování Koncepce integrace je zapojeno několik rezortů –ministerstvo vnitra, práce a sociálních věcí, školství, mládeže a tělovýchovy, financí, průmyslu a obchodu, pro místní rozvoj, zdravotnictví a kultury. K financování jsou využívány dotace jak ze státních prostředků, tak i z prostředků EU. V roce 2012 bylo ze státního rozpočtu vyčleněno 25 000 tis. Kč.

Vietnamská komunita, žijící v České republice je charakteristická svojí uzavřeností. Ta je dána několika příčinami. První a asi nejdůležitější je velká odlišnost kultury, ze které k nám Vietnamci přijíždějí. Při příchodu do České republiky prožívají kulturní šok, který se nepovede odstranit, pokud se příslušníci obou etnik vzájemně nepoznají a nesblíží. Druhým neméně podstatným faktorem je, že Vietnamci využívají „institut zástupce“ (Dich Vu), který je využíván k vyřizování veškerých záležitostí, aniž by museli přijít do styku s českými úřady. (Šišková T. 2001;104-105)

Jejich podnikatelské aktivity se pak převážně odehrávají na tržnicích a tak nemají ani možnost ani potřebu se s někým sblížovat. Jedním z impulsů, který nutí otevřít se české společnosti je výchova dětí.

4.2 Vietnamské děti

Vietnamské děti patří k tzv. druhé generaci Vietnamských imigrantů žijících na našem území. Jedná se o děti, které do Čech přišly ve věku do pěti let, nebo se zde narodily. Tyto děti si vysloužily metaforický název banánové děti, protože na první pohled se vůbec neliší od svých rodičů, ale svým myšlením a stylem života jsou již víc Češi než Vietnamci. Jsou považovány za velmi pilné a nadané studenty na všech typech škol. Jejich čeština je stejně dobrá jako čeština českých dětí, ale v mnoha případech neumějí vietnamsky, protože od malinka jsou vychovávány českými babičkami.

Po úspěšném skončení svých studií hledají místo, kam by měli patřit. Země původu se jim vzdálila natolik, že si nedovedou představit, že by se do Vietnamu vrátili a měli tam žít, je to pro ně spíš země předků než rodná vlast. Česká republika je pro řadu z nich v podstatě rodnou zemí, ale po právní stránce jsou stále cizinci. Od roku 1993 do 2011 bylo uděleno občanům Vietnamské socialistické republiky pouze 979 českých státních občanství. Tento nízký počet je způsoben jednak nezájmem o podání žádosti a jednak celým procesem udělování občanství, který je zdlouhavý a neobjektivní.

4.3 Organizace zabývající se integrací Vietnamců

4.3.1 Svaz Vietnamců v ČR¹²

Svaz Vietnamců v České republice byl založen 15. 11. 1999 v Praze na základě rozhodnutí České republiky a Vietnamské socialistické republiky. Svaz Vietnamců v České republice je nejvyšší oficiální orgán vietnamské komunity v České republice. Je dobrovolná a nezisková organizace, která sdružuje občany Vietnamu nebo občany vietnamského původu, kteří nyní žijí na území České republiky.

„Účelem této organizace je vybudování podpůrných vztahů a vzájemné pomoci při výuce, pracovní činnosti a podnikání v souladu s právními předpisy České republiky, zachování národní kulturní identity, zachování a podpora tradičních vztahů mezi etnickými Vietnamci a Českou republikou a praktické aktivity směřující k jejich rodné zemi.

Od svého vzniku má za 13 let Svaz Vietnamců v České republice 46 místních poboček ve většině lokalit po celé České republice. V České republice existuje mnoho společenských organizací vietnamské komunity, které se dobrovolně připojily ke Svazu Vietnamců v České republice ve formě kolektivního členství. Z toho je 26

¹² IV. sjezd svazu vietnamců [online]. 2012 [cit. 2013-12-03]. Dostupné z: <http://eicvn.eu/v-magazin/viet-magazin/aktualn-ve-vietnamske-komunit/6093-iv-sjezd-svazu-vietnamc-v-eske-republice>

sdužení krajanů a některé další kluby. Svaz Vietnamců včetně centrálních orgánů a místních poboček má dnes více než pět tisíc členů a dobrovolníků.

Během téměř svého 13 ti letého působení Svaz Vietnamců vykonal mnoho věcí v zájmu vietnamské komunity v České republice, stejně jako přispívá ke konsolidaci a rozvoji tradičních vztahů mezi Vietnamem a Českou republikou.

Zejména se soustřeďuje na dodržování zákonů ČR, spolupráci s vietnamskou ambasádou v České republice a ve spolupráci s místními úřady ČR pořádá dny Vietnamské kultury v Praze, Znojmě, Ostravě, Sokolově, Liberci, na Šluknovsku, a dalších městech.“

4.3.2 Svaz vietnamských žen žijících v ČR

Jedná se o občanské sdružení založené v roce 2009. Je součástí Svazu Vietnamců v ČR. Hlavní náplní je snaha, aby vietnamské ženy zapadly do české společnosti. Pořádá různé společné akce pro rodiny s dětmi, oslavy svátků, kulturní akce. Na všech akcích jsou vítáni i účastníci z řad Čechů.

Dalšími spolky sdružujícími Vietnamce a podílejícími se na jejich integraci jsou:

- Svaz mladých Vietnamců
- Svaz drobných Vietnamských podnikatelů
- Svaz Čechů vietnamského původu
- Česko-vietnamská společnost

4.3.3 Klub Hanoi¹³

Klub Hanoi je občanské sdružení, jehož členy mohou být všichni, kdo se zajímají o Vietnam, jeho kulturu, historii a tradice a život vietnamské komunity v České republice. Vznikl v roce 2006 a zakladateli OS byli studenti vietnamistiky.

¹³ *Klub Hanoi* [online]. 2013. vyd. 2013 [cit. 2013-11-24]. Dostupné z: <http://www.klubhanoi.cz/index.php>

Zabývá se propagací vietnamské kultury a integrací Vietnamců do české společnosti s důrazem na zachování jejich kulturní identity. Protože kulturní prostředí, ze kterého pocházejí Vietnamci je úplně jiné než v České republice, chtěl by Klub Hanoi využít kulturní odlišnosti a naopak o některé prvky obohatit českou společnost a současně ovlivnit vnímání vietnamské komunity, která mezi námi žije.

Mimo šíření informací o Vietnamu a vietnamské kultuře se snaží prosazovat princip rovného přístupu a rovných příležitostí pro Vietnamce.

V současné době má klub pobočky ve všech větších městech a podílí se na organizování různých společných česko-vietnamských akcí, pořádá kurzy vietnamštiny i češtiny, vydává časopisy i odbornou literaturu, organizuje různé výzkumné projekty za účelem zjišťování aktuálních sociálně – ekonomických problémů Vietnamců.

4.3.4 60. let společného přátelství

V roce 2012 obě země oslavily 60leté výročí vzájemného přátelství, které bylo letos symbolicky stvrzeno otevřením historicky první pravidelné letecké linky mezi Prahou a Hanojí. Češi ovlivnili vietnamskou společnost, především pak tu hanojskou, víc, než by si kdokoliv z nás kdy pomyslel. Stále se zvyšující počet vzájemných návštěv na diplomatické i obchodní úrovni svědčí o tom, že tento vztah je prospěšný a žádoucí z obou stran a že nejvýznamnější položkou českého exportu je především české know how. Nicméně partnerský charakter česko-vietnamského vztahu začíná být ohrožován vládními represemi vůči vietnamským imigrantům a český stát namísto toho, aby českým a vietnamským firmám umožnil výjimečné propojení obou zemí prohlubovat, dobrou pověst Česka ve Vietnamu pozvolna podkopává.¹⁴

¹⁴ HOMOLA, J. (2010): 60. výročí navázání diplomatických styků mezi ČR (ČSR) a VSR. SČVP. [cit. 2011-04-01].
Dostupné z [www: http://www.hoivietsec.org.vn/index.php?menu=detail&mid=2&nid=1067](http://www.hoivietsec.org.vn/index.php?menu=detail&mid=2&nid=1067))

4.3.5 Nová národnostní menšina¹⁵

Od 3. 7. 2013 uznalo Česko vietnamskou národnostní menšinu.

„Čeští Vietnamci a Bělorusové mohou slavit. Stát je uznal jako oficiální národnostní menšiny. Končící kabinet ve středu rozhodl o jmenování zástupců obou komunit do Rady vlády pro národnostní menšiny. Uznané menšiny mají nárok na státní podporu svého jazyka i kultury. Dosud mělo status dvanáct menšin. Vláda rozhodla o rozšíření rady o zástupce běloruské a vietnamské menšiny na návrh předsedy rady, ministra zahraničí v demisi Karla Schwarzenberga a vládní zmocněnkyně pro lidská práva Moniky Šimůnkové.

Obě komunity usilovaly o oficiální uznání několik let. Bělorusy bude v radě zastupovat Adam Kalita z občanského sdružení Pahonia, Vietnamce Huu Uyen Pham z občanského sdružení Van Lang.

"Obě komunity o to žádaly tuto vládu na začátku jejího mandátu a považují za dobré znamení, že to na konci jejího mandátu vyvrcholilo schválením. Můžou se podílet na tvorbě národnostně menšinové politiky a radit vládě. Považovala jsem za neúnosný stav, že jejich zástupci nebyli členy rady vlády, protože jsou tam reprezentovány i méně početné národnostní menšiny," řekla iDNES.cz Šimůnková.“

Menšinový zákon zaručuje příslušníkům národnostních menšin tato základní práva:

Právo na svobodnou volbu příslušnosti k národnostní menšině, za kterou nesmějí být diskriminováni. Orgány veřejné správy nevedou evidenci o národnosti a tedy ani o příslušnosti k menšině.

Právo na sdružování v národnostních sdruženích, v politických stranách a v politických hnutích.

¹⁵ Česko má nové národnostní menšiny [online]. 2013 [cit. 2013-11-17]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/vietnamci-oficialni-narodnostni-mensinou-fiq-domaci.aspx?c=A130703_133019_domaci_jj

Právo na řešení záležitostí národnostní menšiny. Toto právo příslušníci národnostních menšin vykonávají prostřednictvím výborů pro národnostní menšiny a Rady vlády pro národnostní menšiny.

Právo na užívání jména příjmení v jazyce národnostní menšiny.

Právo na zachování, rozvoj a respektování kultury, tradic a jazyka národnostních menšin. Pro tento rozvoj vytváří stát podmínky, podporuje programy zaměřené na divadla, muzea, galerie, knihovny, dokumentační a další kulturní a společenskou činnost národnostních menšin.

Právo na šíření a přijímání informací v jazyce národnostní menšiny. Stát podporuje vydávání periodického i neperiodického tisku, a také rozhlasové vysílání v jazycích národnostních menšin, které „tradičně a dlouhodobě“ žijí na území ČR.

4.3.6 Protidrogová liga

V posledních letech se stále více mluví o drogové problematice mezi Vietnamci. V březnu letošního roku uspořádali společně vietnamské velvyslanectví, Svaz Vietnamců, Asociace Čechů vietnamského původu a Česko-vietnamská společnost „Protidrogovou kampaň vietnamské komunity v ČR“.

„Šlo o první mimořádně významnou konferenci, kde vietnamská komunita se aktivně staví do čela boje proti drogové kriminalitě páchané v příhraničí. Převážná většina vietnamských občanů pracuje a žije v České republice v souladu s českými zákony. Toto jejich integrační úsilí narušují ojedinelé skupiny Vietnamců pácháním drogové kriminality.

Vzhledem k tomu, že počítání těchto skupin výraznou měrou poškozuje nejen českou veřejnost, ale hlavně práci poctivých vietnamských obchodníků, rozhodli se hlavní představitelé vietnamské komunity aktivně bojovat proti drogové kriminalitě v úzké spolupráci s Národní protidrogovou centrálou a Policií ČR. Ve spolupráci s ostatními organizacemi připravili projekt vzniku Vietnamsko-české protidrogové ligy.

Prezentace tohoto projektu a přihlášení se k jeho myšlenkám a cílům má za svůj hlavní cíl tato konference.“¹⁶

Uspořádáním cílení protidrogové kampaně ve všech příhraničních městech a její šíření po sociálních sítích by mělo přispět k boji s nelegální činností a očistit tak pověst vietnamské komunity.

¹⁶ *Vietnamsko-česká protidrogová liga* [online]. 2013 [cit. 2013-12-04]. Dostupné z: <http://www.cvs-praha.cz/ProtidrogovaLiga/clanek1.html>

5 Dotazníkové šetření ve vietnamské komunitě na Ašsku

Dotazníkové šetření a osobní rozhovory měly na vybrané skupině Vietnamců ukázat, jak se jim žije v dané lokalitě a co se jim líbí nebo nelíbí. Forma dotazníkového šetření byla zvolena hned z několika důvodů.

Výhodou dotazníku je ekonomičnost při získávání dat od velkého počtu respondentů v poměrně krátkém časovém úseku. Dotazník je písemnou formou standardizovaného rozhovoru, při kterém však nedochází k přímému kontaktu dotazované osoby s dotazovatelem. Tato skutečnost je v některých případech důležitá pro respondenty, kteří mají pocit anonymity, a proto jsou ve svých odpovědích otevřenější či upřímnější. Na druhé straně právě proto, že autor dotazníku nemá přímý kontakt s dotazovanou osobou, je důležité předem si ujasnit, sledovaný cíl rozhovoru, aby byly otázky správně formulované a podařilo se správně interpretovat získané odpovědi.¹⁷

Dotazníkové šetření k bakalářské práci bylo prováděno v období od poloviny září do poloviny listopadu 2013 a bylo rozdáno celkem 70 dotazníků mezi Vietnamce žijící převážně v Aši. Z rozdaných dotazníků se jich vrátilo 48 a ne všechny byly úplně vyplněny.

V dotazníku byly použity jak kategorické, selektivní a výčtové uzavřené otázky, tak i otázky otevřené-volné. Dotazníky byly rozdány převážně prostřednictvím jiných osob - Vietnamců, kteří pomohli respondentům s překladem v případě, že nerozuměli dost dobře česky položené otázce. Pro respondenty, kteří nerozuměli česky vůbec, byl dotazník přeložen do vietnamštiny a vyplněn vietnamsky. Při zpracování naopak vietnamský mluvčí přeložil odpovědi na otevřené otázky.

Mimo dotazníkového šetření byly provedeny strukturované rozhovory, jejichž výsledek je využit při vyhodnocení cíle bakalářské práce.

¹⁷ *Tematický blok 4 - Metody vědecké práce: Stylizace textu* [online]. 2013 [cit. 2013-12-01].

Dostupné z: http://is.vfs.cz/el/6410/leto2010/EQ_B_BSe/um/Blok_4_-_Metody_vedecke_prace_pro_zpracovani_ZP_Stylizace_textu.pdf

Jako zkoumaný region bylo zvoleno Ašsko, které jako správní územní celek zahrnuje město Aš a Hranice a obce Hazlov, Krásná a Podhradí. Jedná se o nejzápadnější část České republiky, která je vklíněna mezi Sasko a Bavorsko a díky této svojí zeměpisné poloze je pro podnikavé Vietnamce poměrně lukrativní oblastí, protože je zde čilý turistický ruch a velký pohyb německých obyvatel, jejichž kupní síla je o něco větší než kupní síla Čechů.

Dle údajů Cizinecké policie pro Karlovarský kraj, bylo zjištěno, že k datu 30. 06. 2013 žije na Ašsku 862 obyvatel – Vietnamců, kteří zde mají trvalý pobyt. Samozřejmě, že toto číslo je pouze orientační, protože Vietnamci jsou velmi mobilní národ a ne vždy se zdržují a podnikají přesně tam, kde jsou oficiálně přihlášení k pobytu.

Dle údajů Městského úřadu v Aši, živnostenský odbor, je k datu 20. října 2013 evidováno v mikroregionu celkem 420 cizinců, kteří vlastní platné živnostenské oprávnění. Toto číslo zahrnuje všechny cizince, kteří vlastní živnostenské oprávnění, tj. Slováky, Ukrajince, Moldavany, Ukrajince a Vietnamce. Dle vyjádření vedoucího živnostenského odboru Vietnamská komunita tvoří cca. 90% všech osob s platným živnostenským listem.

Vietnamcům jsou vystavovány čtyři základní druhy živnostenských oprávnění a to

70% - Volná živnost – Výroba, obchod a služby neuvedené v příloze 1 – 3

Živnostenského zákona, což je vlastně většina obchodníků

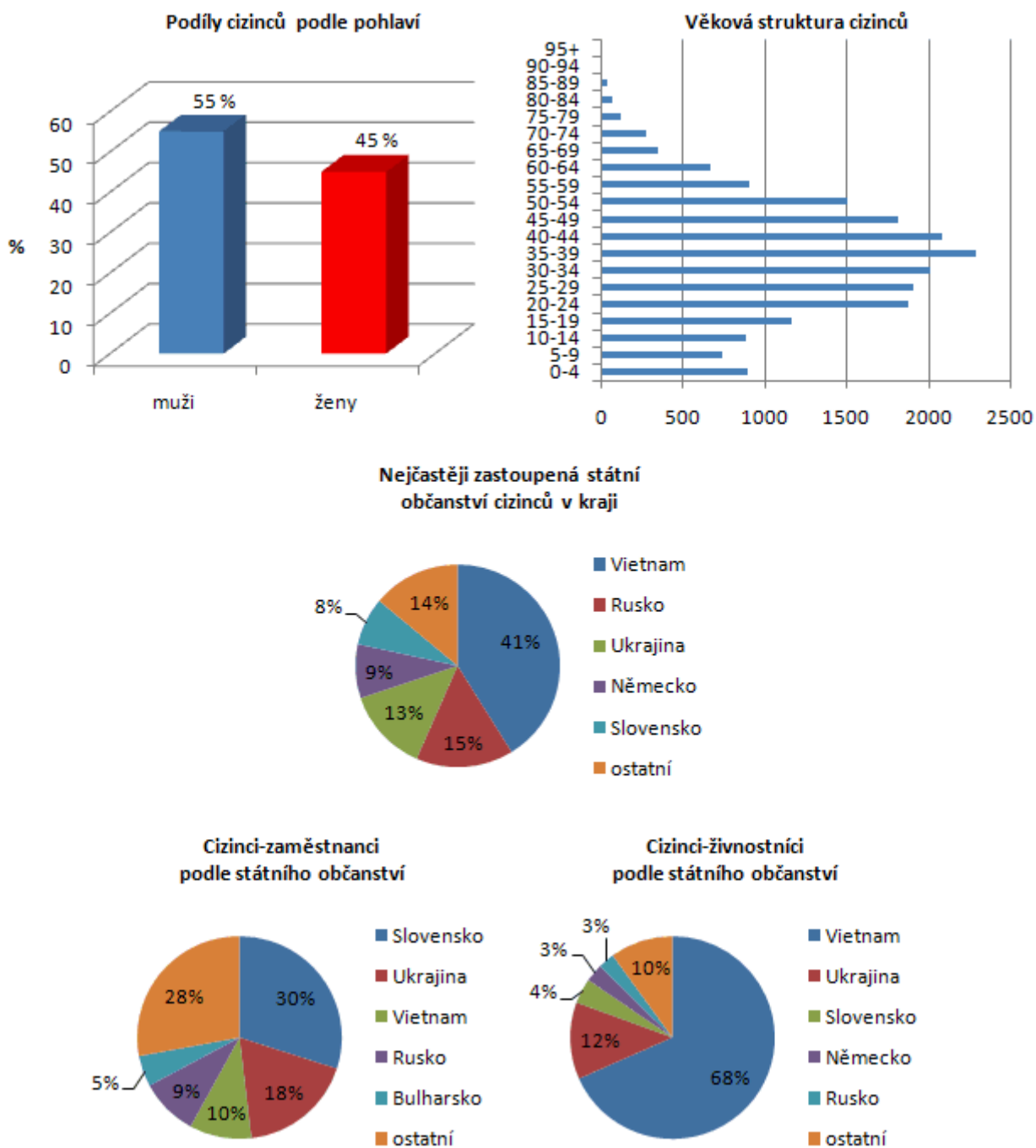
10 % tvoří živnostenské oprávnění na hostinskou činnost

10 % Pedikúra -manikúra

10% Kadeřnictví

Toto jsou obory, ve kterých Vietnamci nejčastěji podnikají. Mimo tyto ekonomické aktivity jsou nezanedbatelným zdrojem příjmu příjmy z pronájmu neboť v současné době Vietnamci vlastní některé nemovitosti, které pronajímají.

Obrázek č. 2: ČSÚ – Cizinci Karlovarský kraj

ČSÚ: přehledy Karlovarský kraj. [online]. [cit. 2013-11-27].
 Dostupné z: <http://www.czso.cz/csu/cizinci.nsf/tab/40002FC7B6>

5.1 Charakteristika respondentů

Cílem celého dotazníkového šetření bylo přiblížit vzorek oslovených respondentů na základě popisu několika aspektů jejich života – motivací k příchodu do České republiky počínaje a vyhlídkami do budoucna konče. Pro získání podrobnějších informací, které nebylo možno zahrnout do dotazníkové formy, byly provedeny strukturované rozhovory, ve kterých byly položeny doplňující otázky týkající se běžného pracovního dne, trávení volného času, rodinného života, společných aktivit, znalostí české kultury a styku s majoritní společností. Dále byla zjišťována sociálně ekonomická situace respondentů a byly položeny i otázky dotýkající se nejožehavějšího tématu a tím byla kriminalita.

5.2 Motivace k příchodu do ČR

Ve zkoumaném regionu byl dán základ příchodu vietnamských migrantů tím, že se jednalo o oblast, kde v době uzavřených bilaterálních smluv bylo zaměstnáno v dřívějších textilních továrnách mnoho Vietnamců. Po roce 1989, kdy došlo k ukončení smluv ze strany Československé republiky, se někteří vrátili zpět do Vietnamu a tam vylíčili Československo jako vyspělou, bohatou zemi, s vysokou životní úrovní, kde je snadné vydělat hodně peněz. Někteří Vietnamci zde zůstali a založili zde nové smíšené rodiny. Jiní si sem postupem času přivezli vietnamské manželky, další přijeli na pozvání příbuzných s úmyslem rychle vydělat hodně peněz a vrátit se zpět do vlasti. Tím byl dán základ pro vytvoření současné komunity, která zde žije a podniká. Protože Vietnamci jsou dobří obchodníci a pracovití snaživci, brzy zjistili, jaké zboží po otevření hranic na českém trhu chybělo a bylo žádané a velmi rychle tyto mezery na trhu zaplnili.

Další významný mezník v příchodu druhé větší skupiny Vietnamců na Ašsko nastal v polovině devadesátých let, kdy sousední Spolková republika Německo měla po sjednocení sama dost vnitřních problémů a nechtěli ve své zemi Vietmace. V Německu stejně jako v jiných zemích žilo mnoho Vietnamců, někteří tam již získali trvalý pobyt a s těmi se bohužel rozloučit nemohli ale těm, co trvalý pobyt neměli, bylo nabídnuto vyplacení určité částky jako kompenzace za to, že Německo opustí. A tak se i stalo,

Vietnamci sice Německo opustili, ale usadili se hned za hranicemi, kde jejich krajané již žili a pomohli jim vytvořit nové zázemí. Tímto sloučením vznikla na Ašsku poměrně silná vietnamská komunita.

5.3 Řízený strukturovaný rozhovor¹⁸

Řízenými strukturovanými rozhovory, které byly provedeny s občany vietnamské komunity bylo zjištěno, že Vietnamci, žijící ve zdejší regionu nemají žádné výrazné problémy s integrací do české společnosti. Vzhledem ke skutečnosti, že jejich pobyt má vysloveně účelový charakter a to získat dobrou práci, aby mohli zajistit dobrou ekonomickou situaci pro sebe, svoji rodinu v Čechách a své příbuzné ve Vietnamu, nezbývá jim mnoho času pro jiné aktivity, než je práce. Přes to však se neváhají zapojit do společných aktivit. Předmětem zjišťování bylo, zda Vietnamci v Čechách převážně podnikají jako drobní trhovci, nebo mají zájem i o jinou práci a zda nejsou ze strany státních institucí nebo samotných českých podnikatelů kladeny překážky, nebo zda snad nepocítují diskriminaci. Na tuto otázku byla dána jednoznačná odpověď, že mimo případů, kdy jde např. o osobní antipatii, nevidí občané z řad vietnamské menšiny žádný závažný problém. Snad jediné, co jim vadí a nejsou schopni úplně pochopit jsou Romové, se kterými mají špatnou zkušenost, protože jim kradou.

Jedním z problémů, který je překážkou přímému zaměstnaneckému vztahu je jazyková bariéra, protože pokud má někdo vykonávat nějakou práci dle pokynů nadřízeného musí rozumět tomu, co má dělat. V ostatních případech a obzvlášť u mladší generace, která ovládá světové jazyky a navíc rodnou vietnamštinu, je právě naopak zájem o tyto lidi. V poslední době např. mobilní operátor Vodafone nabízí výhodné tarify pro internetové připojení volání do Vietnamu a právě pro tuto činnost hledá ve velkém počtu operátory, kteří jsou schopni tyto produkty nabízet a prodávat. Obdobná situace je i u některých bank a pojišťoven a především u softwarových společností. V posledních letech ve větších městech je zájem také o lékaře či inženýry.

¹⁸ Řízený strukturovaný rozhovor, je každý rozhovor, který má za úkol zjistit něco konkrétního co nejrychleji a nejpřesněji.

Na otázku, zda vidí Vietnamci v České republice svoji budoucnost, bylo odpovězeno, že se jim zde dobře žije z mnoha důvodů, kterými mimo dobrých ekonomických podmínek jsou příznivé klimatické podmínky, hezké životní prostředí a pokud se zde daří mít i dobrou práci, zůstanou raději v Čechách než ve Vietnamu, který obzvlášť mladé generaci přijde spíš jako vlast předků než jejich vlastní. Ale pokud by se ekonomická situace zhoršila, nemají problém, vzhledem ke své mobilní povaze a pracovitosti, přesídlit třeba do Francie, nebo do úplně jiné země.

K problematice pašovaného zboží se dotazovaní vyjádřili v tom smyslu, že v posledních letech se jedná o zboží, které přijde do České republiky řádnou cestou, je řádně procleno a teprve když je obchodník rozbalí, zjistí, že si dovezl zřejmě nelegální zboží. Ale protože drobní obchodníci jezdí podle potřeby nakupovat do velkých skladů tak jednou až dvakrát za dva týdny, podle toho za jak dlouho nakoupené zboží prodají, tak když už měli náklady spojené s převozem a zboží zaplatili, tak ho prodávají.

K problematice nelegálních pěstíren konopí a distribuce drog zaujímají sami dotazovaní negativní stanovisko, protože tyto nekalé praktiky několika skupin, vrhají špatné světlo na Vietnamce jako na celek. Protože jeden z dotazovaných Vietnamců mimo jiné pracuje jako tlumočnick pro policii, k tomuto tématu sdělil, že sami Vietnamci kontrolují své spoluobčany a upozorňují Policii na takováto zjištění. Sami by chtěli, aby tito překupníci nebo pěstitelé byli vyhoštěni zpět do Vietnamu, protože celá situace vrhá špatné světlo na podnikání všech Vietnamců a jejich pověst v České republice. Bohužel prý takové opatření není ani v moci českých úřadů, protože jsou u nás měkké zákony.

5.4 Vyhodnocení dotazníkového šetření

Otázka č. 1. Věkové složení respondentů

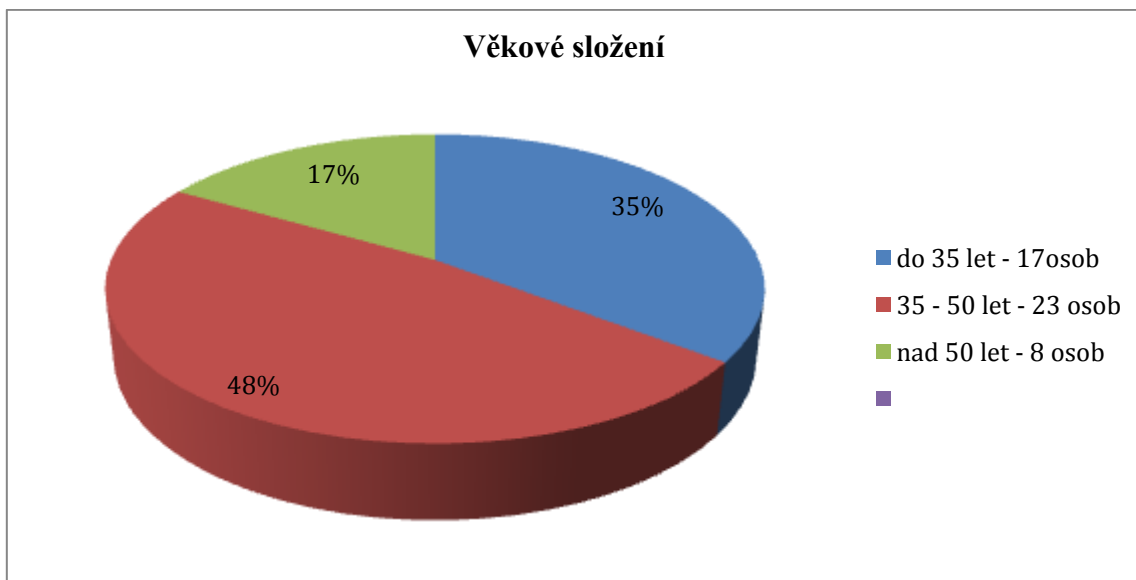
Ve sledovaném šetření byla nejsilnější skupina respondentů ve věkové skupině 35 – 50 let, což nasvědčuje tomu, že se jedná o respondenty, kteří by mohli žít v ČR ještě před rokem 1989

tabulka č. 3 Věkové složení respondentů

Do 35 let	17
35 – 50 let	23
50 let a více	8

zdroj: vlastní šetření

Obr. č. 2 Věkové složení respondentů

zdroj: vlastní šetření

Otázka č. 2 Doba pobytu v České republice

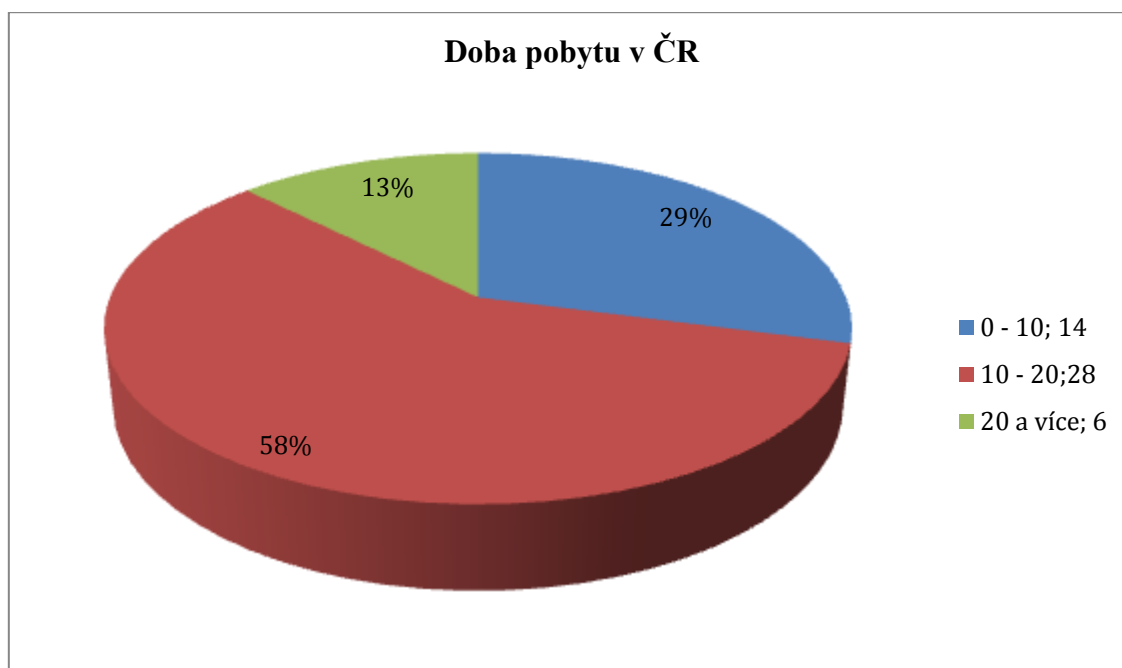
Z uvedeného vyplývá, že nejvíce zastoupena je skupina respondentů s dobou pobytu v rozmezí 10–20 let, z čehož by se dalo usuzovat, že se jedná občany, kteří zde pobývají již od doby po revoluci, a v podstatě by se mohlo jednat o generaci tzv. banánových dětí.

Tabulka č. 4 – Doba pobytu

0 – 10 let	14
10 – 20 let	28
20 let a více	6

zdroj: vlastní šetření

Obr. č. 3 - Doba pobytu v ČR

zdroj: vlastní šetření

Otázka č. 3. Znalost češtiny

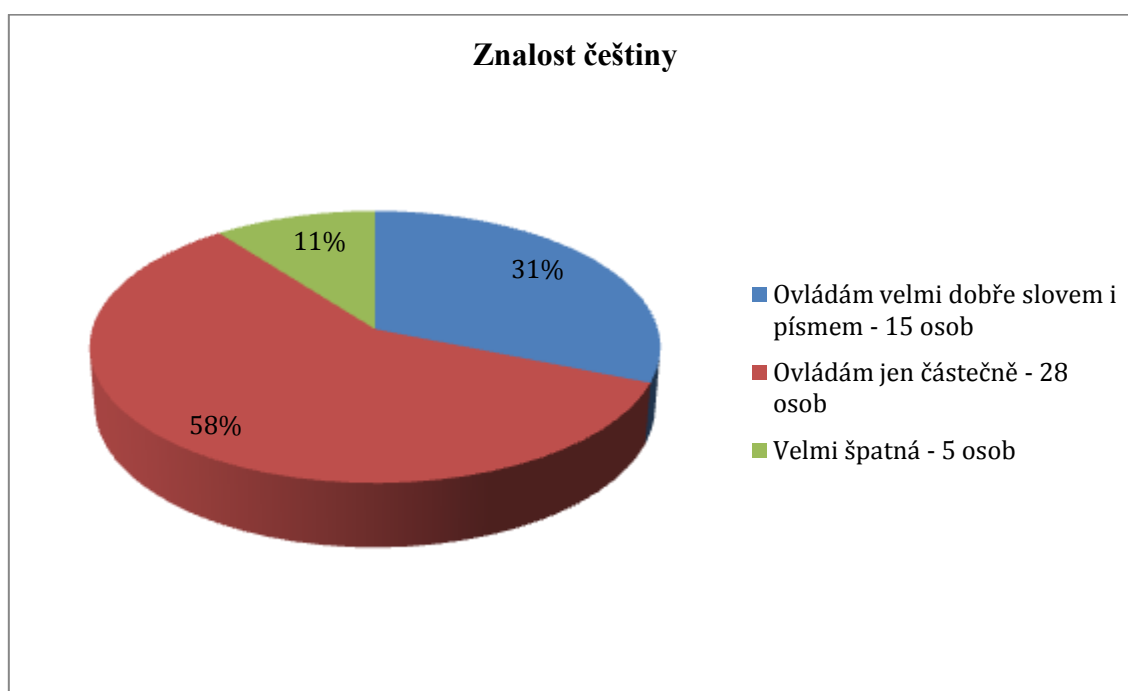
Z výše uvedených výsledků lze usuzovat, že to Vietnamci s pobytem v České republice myslí vážně, protože těch, kteří uvedli, že jejich čeština je špatná, je minimum. A přihlédneme-li ke skutečnosti, že se zřejmě jedná o lidi, kteří přišli již v dospělém věku, naučit se Česky není žádná lehká záležitost

Tabulka č. 5 - Znalost češtiny

<i>Ovládám velmi dobře slovem i písmem</i>	15
<i>Ovládám jen částečně</i>	28
<i>Velmi špatná</i>	5

zdroj: vlastní šetření

Obr. č. 4 - Znalost češtiny

zdroj: vlastní šetření

Otázka č. 4 Povolání ve Vietnamu před odchodem do České republiky

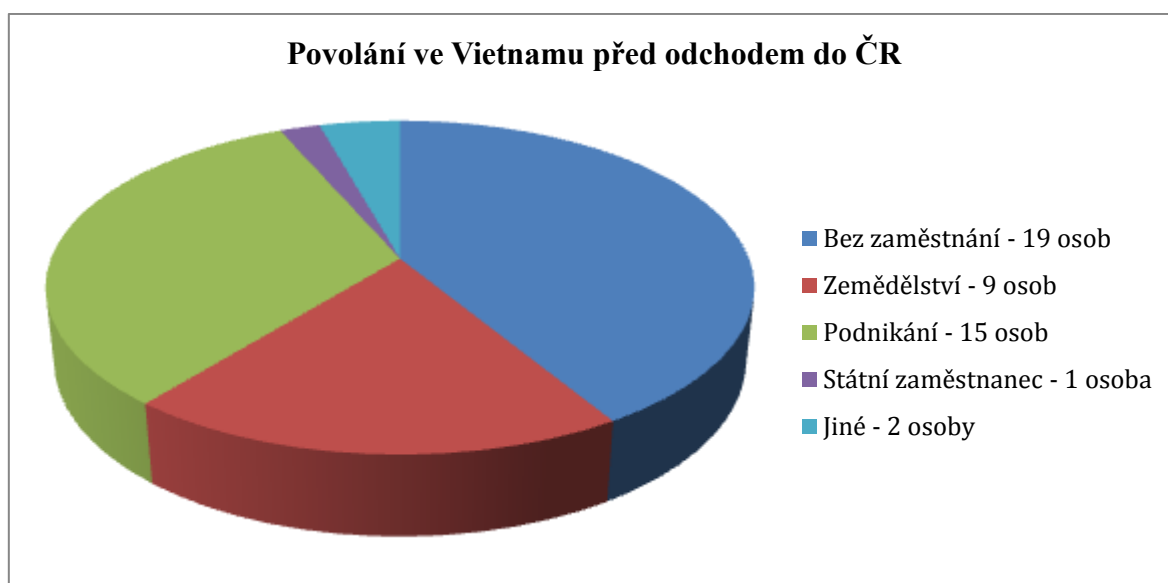
Nejvyšší počet respondentů uvedl, na otázku jaké bylo Vaše povolání před odchodem do České republiky „bez zaměstnání“, dále to byli podnikatelé a na třetím místě to byli zemědělci. Neznamená to ale, že by byli nezaměstnaní v klasickém slova smyslu, ale ve většině případů se jednalo o děti nebo studenty. Ostatní skupiny, jsou ve vybraném vzorku přibližně na stejné pozici.

Tabulka č. 6 – Povolání ve Vietnamu

<i>Bez zaměstnání</i>	<i>19</i>
<i>Zemědělství</i>	<i>9</i>
<i>Podnikatel</i>	<i>15</i>
<i>Státní zaměstnanec</i>	<i>1</i>
<i>Jiné</i>	<i>2</i>

zdroj: vlastní šetření

Obr. č. 5 – Povolání ve Vietnamu

zdroj: vlastní šetření

Otázka č. 5 Zaměření podnikání v České republice?

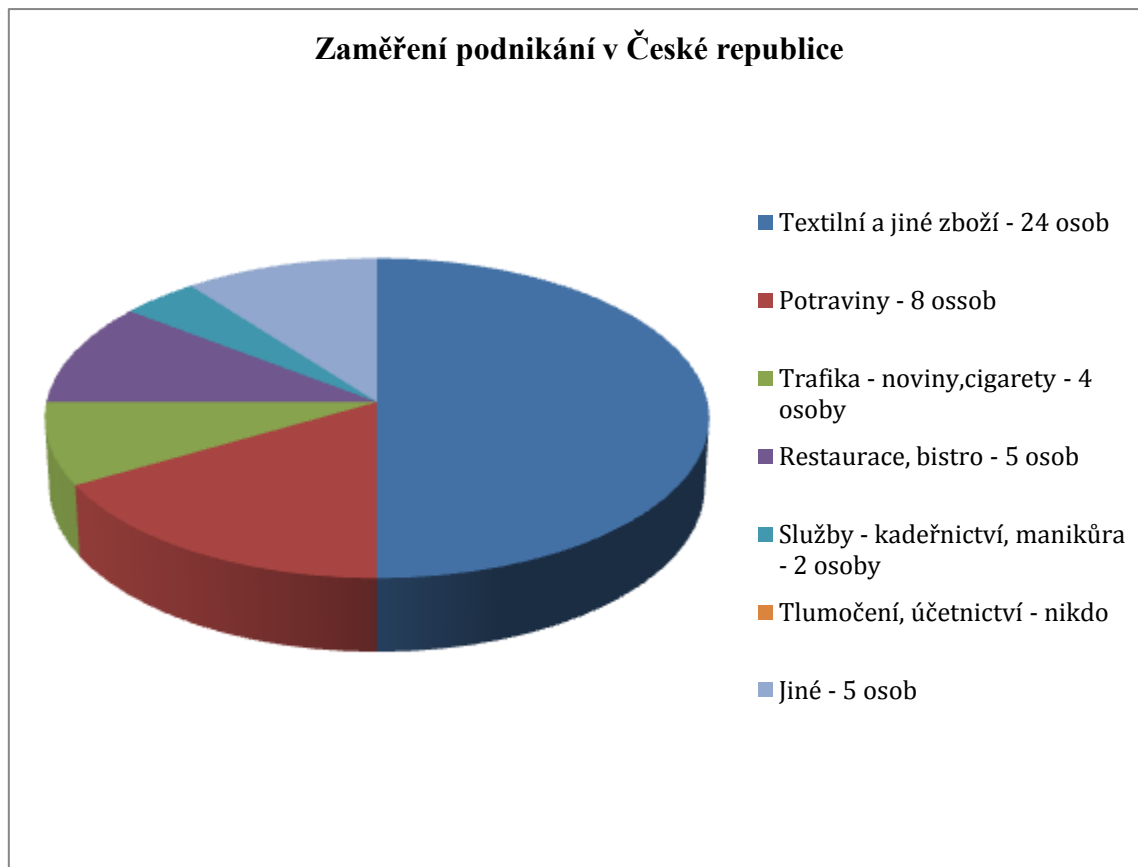
Z provedeného šetření je zřejmé, že u Vietnamců stále převládá při jejich podnikání zaměření na prodej textilního a jiného zboží, pak následují potraviny. Ve sledované komunitě se nikdo nezabýval tlumočnictvím

Tabulka č. 7 – Zaměření podnikání

<i>Textil, jiné spotřební zboží</i>	24
<i>Potraviny</i>	8
<i>Trafika – noviny, cigarety</i>	4
<i>Restaurace, občerstvení</i>	5
<i>Služby–kadeřnictví,manikúra</i>	2
<i>Tlumočení, účetnictví</i>	-
<i>Jiné</i>	5

zdroj: vlastní šetření

Obr. č. 6 - Zaměření podnikání

zdroj: vlastní šetření

Otázka č. 6. Proč si Vietnamci volí pro svůj pobyt právě Českou republiku?

Na tuto otázku ve většině případů zazněla odpověď v tom smyslu, že v České republice jsou velmi benevolentní zákony, které nahrávají právě drobnému podnikání. Další zajímavou odpovědí bylo, že v ČR jsou lepší přírodní podmínky. Dle doplnění mluvčího se jedná spíše o čistější okolí míta, kde žijí

Otázka č. 7. Myslíte si, že k ekonomickému zajištění své rodiny přispějete více tím, že budete v České republice podnikat nebo když budete zaměstnaní. Existuje pro Vietnamce vůbec možnost zajímavého a finančně dobře ohodnoceného zaměstnání?

Z odpovědí respondentů jasně vyplývá, že je pro ně podnikání nejlepší způsob obživy.

Tabulka č. 8 – Podnikání nebo zaměstnání

Ano	28
Ne	7
Nevím	13

zdroj: vlastní šetření

Obr. č. 7 – Podnikání nebo zaměstnání

zdroj: vlastní šetření

Otázka č. 8. Jaký je podle Vás zájem mladých lidí o vysokoškolské vzdělání – profese lékař, právník, ekonom, inženýr?

Na tuto otázku respondenti převážně odpovídali tak, že zájem je vysoký. V některých případech doplnili dovětek, že však po vystudování vysoké školy nemohou najít vhodné uplatnění, pokud by se chtěli nechat zaměstnat v nějaké české firmě.

Otázka č. 9 Otázka č. Proč není Vietnamce vidět v řemeslných profesích jako např. elektrikář, automechanik, instalatér, zedník?

Odpověď na tuto otázku byla překvapivá hlavně z řad mladé generace. Jejich rodiče si přejí, dokonce prý děti nutí, aby studovali na vysoké škole samozřejmě s dobrým prospěchem, který jim má zajistit lepší život, než jaký měli jejich rodiče. Rodičům prý tyto profese jim přijdou nezajímavé, málo placené nebo dokonce podřadné.

Ostatní odpovědi se shodovaly v tom, že pro vietnamce je lepší stát celý den na nohou ve stánku nebo v kamenném obchodě

Otázka č. 10 Museli jste si na cestu za prací půjčit peníze, které dosud splácíte?

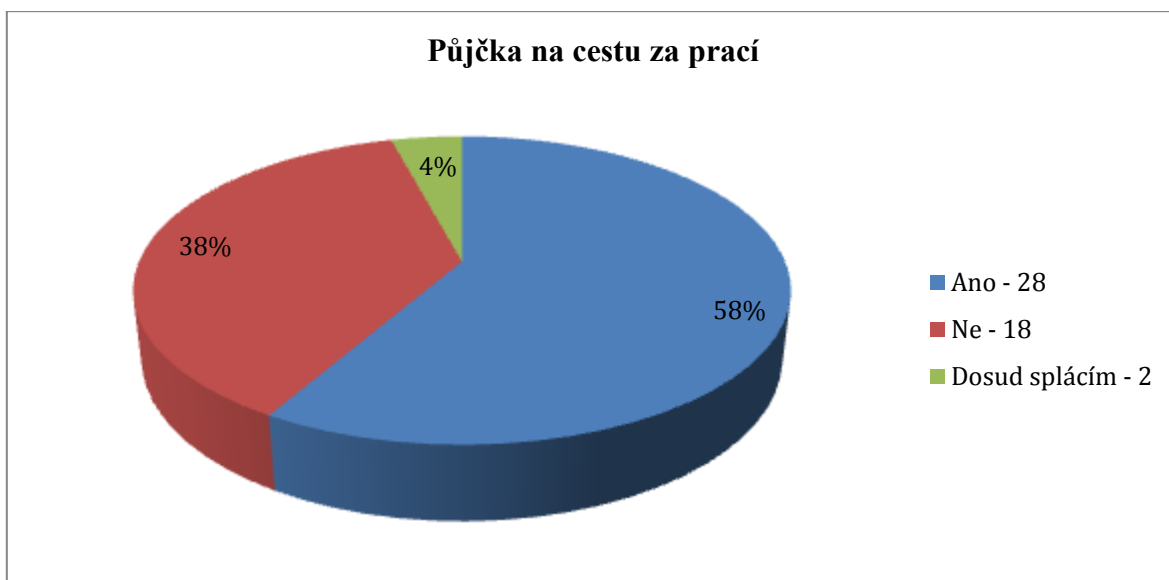
Z průzkumu vyplývá, že zhruba polovina dotazovaných si na cestu do ČR musela půjčit peníze. Převážně se jednalo o lidi, kteří sem přišli až koncem devadesátých let.

Tabulka č. 9 – Půjčka na cestu za prací

<i>Ano</i>	32
<i>Ne</i>	47
<i>Dosud splácím</i>	21

zdroj: vlastní šetření

Obr. č. 8 - Půjčka na cestu za prací

zdroj: vlastní šetření

Otázka č. 11. Podporujete z peněz, které v Čechách vyděláte příbuzné ve Vietnamu?

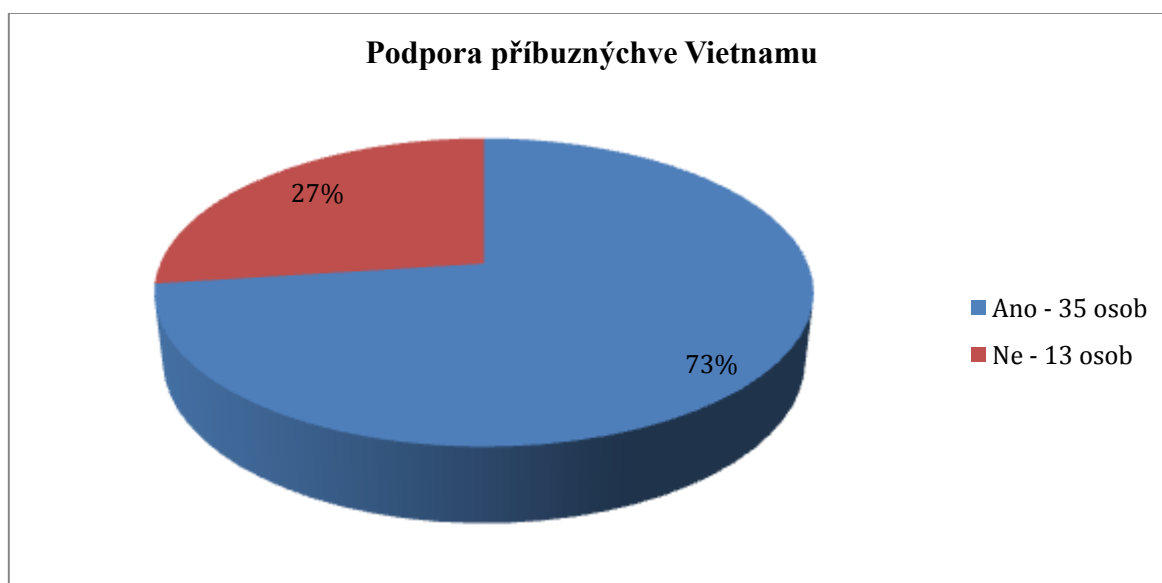
Díky jiné mentalitě a jiným národním tradicím, Vietnamci část peněz posílají domů, hlavně rodičům, protože ve Vietnamu není žádný starobní důchod, takže když rodiče přestanou pracovat je povinnost dětí se o ně postarat. Takže oni nevnímají to, že posílají peníze nebo zboží do Vietnamu jako to že splácejí nějaký dluh, ale prostě to tak má být

Tabulka č. 10 – Podpora příbuzných ve Vietnamu

Ano	100
Ne	0

zdroj: vlastní šetření

Obr. č. 9 - Podpora příbuzných ve Vietnamu

zdroj: vlastní šetření

- Otázka č.12. Máte přátele mezi:**
- Čechy
 - Jinými cizinci, kteří zde žijí, např.:
 - Jen mezi Vietnamci

Odpovědi na tuto otázku byly také rozličné spíše podle věku dotazovaných.

Mladší generace uváděla, že mezi všemi nabízenými, starší naopak pouze mezi dalšími Vietnamci.

Otázka č. 13 *Kulturní tradice České republiky a Vietnamu jsou hodně odlišné. Snažíte se dodržovat a ctít vietnamské tradice a zvyky i zde a vedete k tomu své děti? Nebo postupně přejímáte české tradice?*

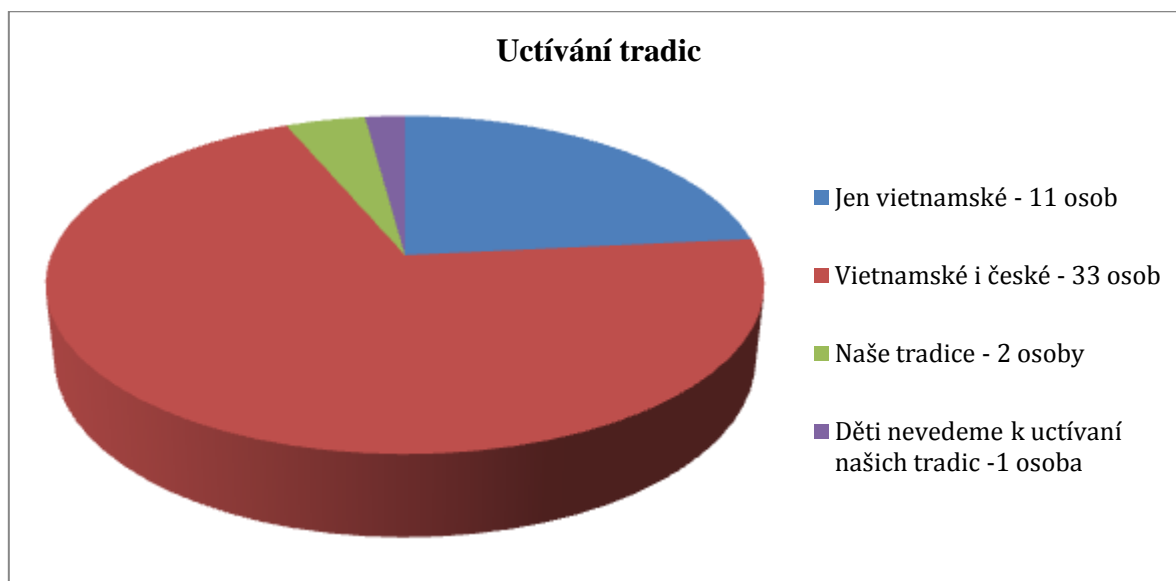
Z šetření vyplývá, že Vietnamci bez ohledu na délku pobytu mimo rodnou vlast dodržují tradice a ve většině případů k tomu vedou i své děti. Vzhledem k tomu, že žijí a předpokládají, že budou žít i nadále, dodržují tradice nového domova

Tabulka č. 11 – Dodržování tradic

<i>Ano dodržujeme jen vietnamské tradice</i>	<i>11</i>
<i>Dodržujeme vietnamské i některé české tradice</i>	<i>33</i>
<i>Děti vedeme k ctívání našich tradice</i>	<i>2</i>
<i>Děti nevedeme k uctívání našich tradic</i>	<i>1</i>

zdroj: vlastní šetření

Obr. č. 10 - Dodržování tradic

zdroj: vlastní šetření

Otázka č. 14 Využíváte pro zařizování svých záležitostí služeb Dich Vu, nebo se o své záležitosti staráte sami?

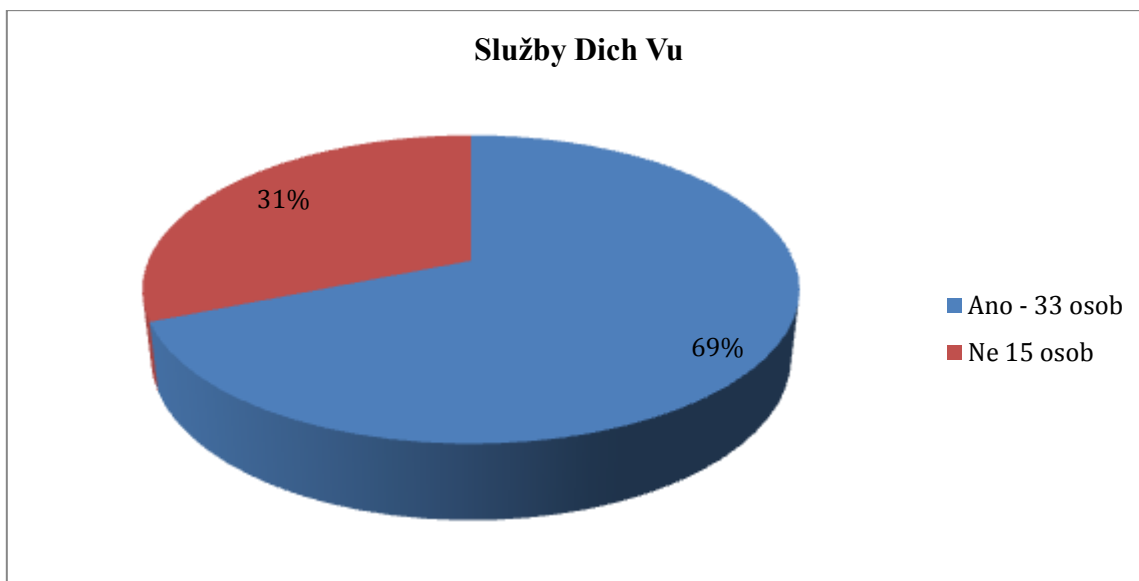
Dotazníkové šetření ukázalo, že většina respondentů se o své záležitosti nedokáže sama postarat a využívá k tomu zprostředkovatele. Můžeme se domnívat, že je to proto, že neovládá tak dobře jazyk, aby si troufli jednat s úřady a nebo je to proto, že se pro ně výhodnější zaplatit zprostředkovateli a ušetřený čas věnovat výdělečné činnosti.

Tabulka č. 12 – Služby Dich Vu

Ano	33
Ne	15

zdroj: vlastní šetření

Obr. č. 11 - Služby Dich Vu

zdroj: vlastní šetření

Graf č. 15. Má mladá generace Vietnamců narozených mimo Vietnam nebo od dětství žijících mimo Vietnam zájem vrátit se v dospělosti zpět do Vietnamu nebo svůj budoucí život vidí spíše v České republice nebo dokonce jiné zemi?

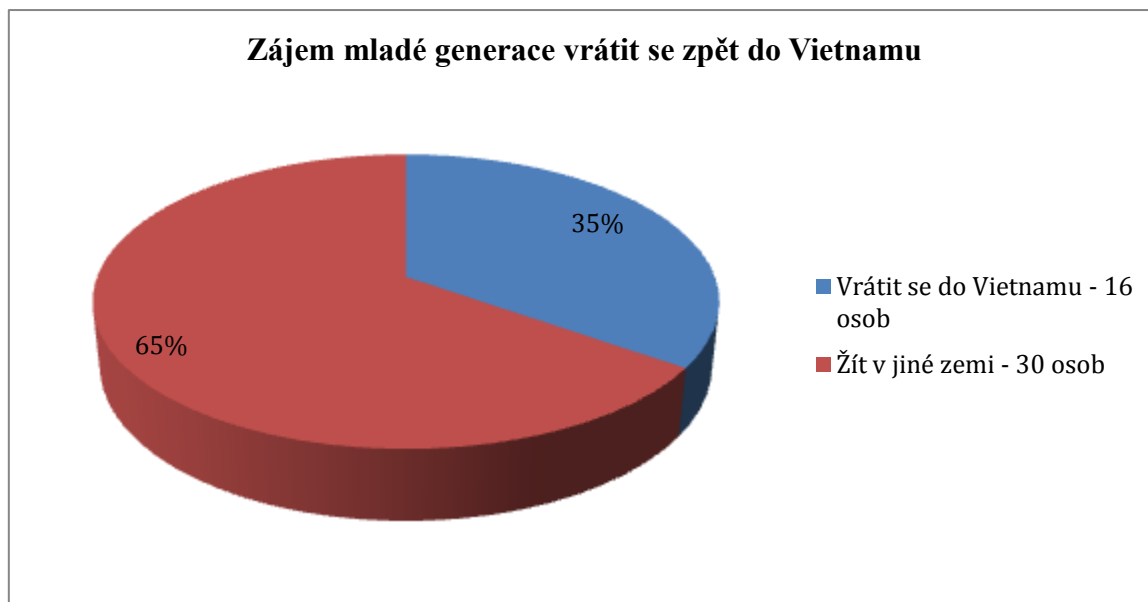
Pro nejmladší generaci Vietnamců domovem to místo, kde se narodili a vyrostli. Vietnam většinou znají pouze z vyprávění, nebo tam byli párkrát na prázdninách u příbuzných. V podstatě si nedovedou představit, že by tam měli žít, protože si již zvykli na jiný způsob života. Dokonce prý i barvou své kůže jsou odlišní proti místním obyvatelům a ani se svými vrstevníky nemají mnoho společného, protože každý je zvyklý na jiné prostředí. Ale z druhé strany ani netrvají na tom, že by museli žít právě v České republice. Půjdou tam, kde je nějaká práce. Někteří respondenti se přímo vyjádřili, že by chtěli žít buď v Čechách nebo odejít do jiných anglicky mluvících zemí.

Tabulka č. 13 – Zájem vrátit se do Vietnamu

<i>Ano</i>	16
<i>Ne</i>	33

zdroj: vlastní šetření

Obr. č. 12 – Zájem vrátit se do Vietnamu

zdroj: vlastní šetření

Otázka č. 16. Jaký je pohled mladé generace na vztahy mezi mužem a ženou z řad Čechů nebo jiných cizinců?

Odpovědi na tuto otázku, pokud byla zodpovězena, by se daly také rozlišit podle věku respondentů. Zatímco mladší respondenti proti smíšeným vztahům nic neměli, starší respondenti byly konzervativnější a myslí si, že Vietnamci patří k sobě.

Mezi respondenty byli na tuto otázku různé názory. Objevila se dokonce odpověď, že dotazovaný byl zásadně proti takovým vztahům.

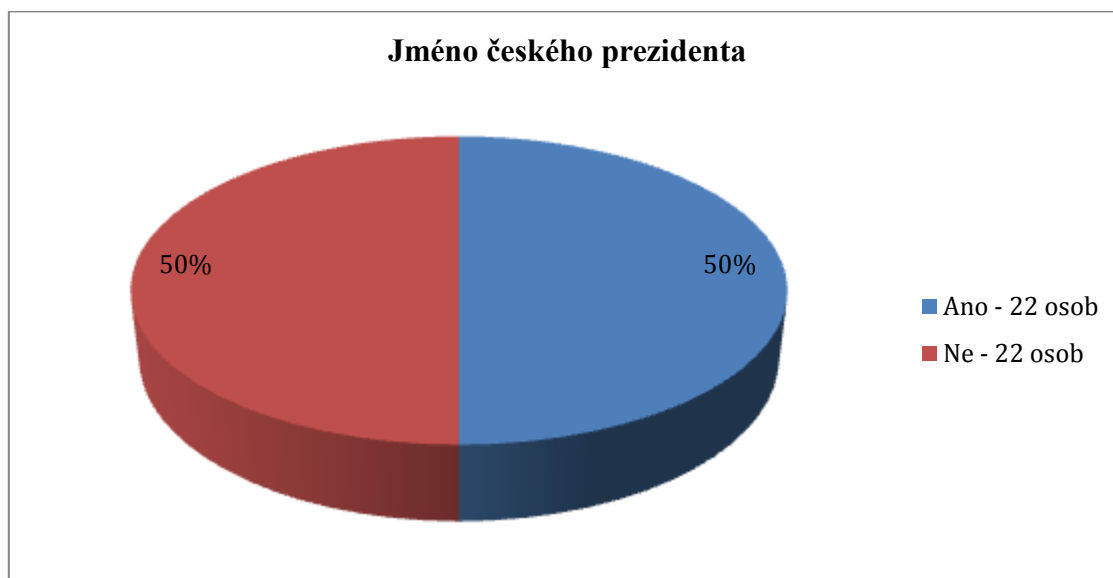
Otázka č. 17. Znáte jméno českého prezidenta?

Tabulka č. 14 – Jméno prezidenta

Ano	22
Ne	22

zdroj: vlastní šetření

Obr. č. 13 – Jméno prezidenta

zdroj: vlastní šetření

Otázka č. 18 – Mezi kým si hledáte přátele?

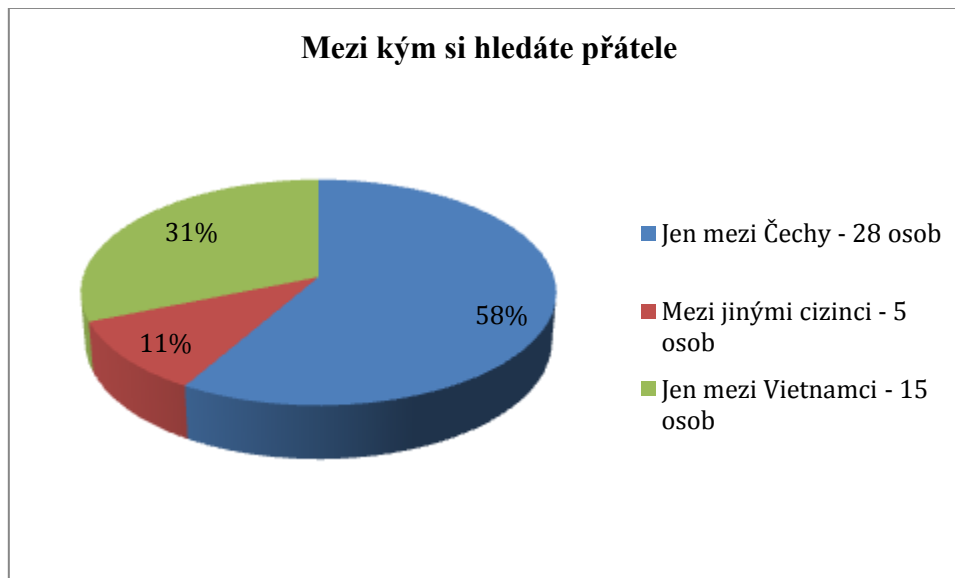
Z odpovědí je vidět, že vietnamci jsou poměrně integrovaní a nemají problém se stýkat s kýmkoliv. Z provedených rozhovorů vyplynulo, že rodiče menších dětí se nejčastěji stýkají s českými „babičkami“ a jejich rodinami.

Tabulka č. 15 – Mezi kým si hledáte přátele

<i>Mezi Čechy</i>	28
<i>Mezi jinými cizinci, kteří zde žijí</i>	5
<i>Jen mezi Vietnamci</i>	15

zdroj: vlastní šetření

Obr. č. 14 - Mezi kým si hledáte přátele

zdroj: vlastní šetření

Otázka č. 19 – Jak trávíte volný čas?

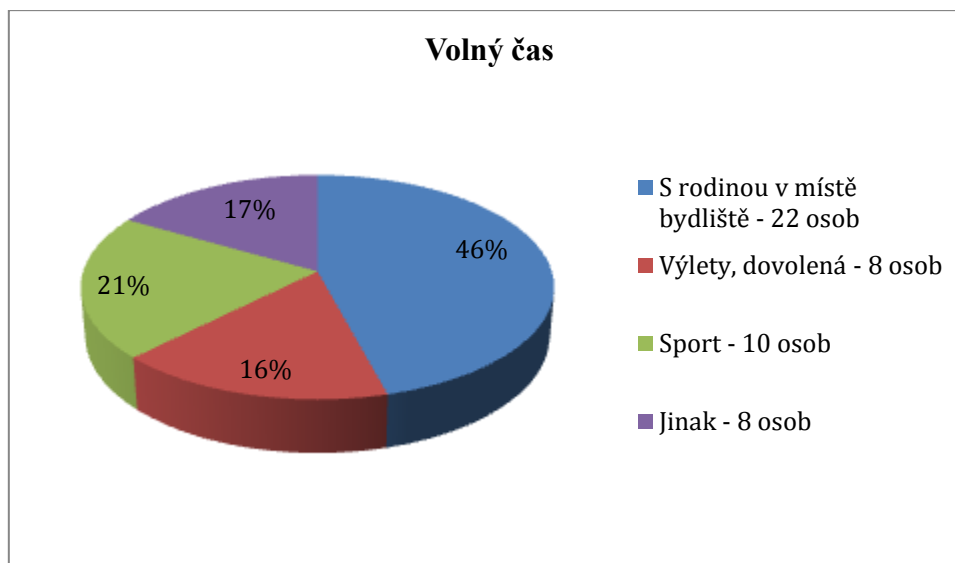
Z odpovědí je zřejmé, že rodina je stále pro Vietnamce nejdůležitější, ale dokáží si udělat čas i na sport

Tabulka č. 16 – Volný čas

<i>S rodinou v místě bydliště</i>	22
<i>S rodinou a ostatními přáteli podnikáme výlety nebo jezdíme na dovolenou</i>	8
<i>Sport – fotbal, florbal, stolní tenis,</i>	10
<i>Jinak</i>	8

zdroj: vlastní šetření

Obr. č. 15 – Volný čas

zdroj: vlastní šetření

6 Závěr

Provedeným výzkumem bylo zjištěno, že Česká republika je dobrou hostitelskou zemí pro vietnamské imigranty, kteří se během posledních šedesáti let stali nedílnou součástí české ekonomiky. Soužití Čechů a Vietnamců je možné bez závažných konfliktů a je více bezproblémové než s jinými národnostními menšinami, které zde žijí společně již řadu let (např. Romové). Vietnamští podnikatelé dokáží pružně reagovat na situaci na trhu a promptně zaplní nedostatky, které na českém trhu chybí. V posledních letech se jejich podnikání přestěhovalo z pouličních stánků do kamenných obchodů, takže se nedá ani říci, že by jejich stánky, hyzdili město, tak jak tomu bylo začátkem 90.ých let.

Vietnamské děti navštěvují společně s českými dětmi mateřské školky a školy, což také významnou měrou přispívá k integraci obou národů a možná by se někdy chtělo i říci, že vietnamské děti mohou být příkladem českým, pokud jde o respekt k rodičům a autoritám všeobecně. Vietnamské děti jsou rodiči, přísně vedeny k tomu, že musí ve škole dosahovat co nejlepších výsledků, aby si pro budoucnost zajistili možnost dobrého zaměstnání.

Vzhledem k tomu, že Ašsko je poměrně malý region, nejsou zde ze strany města vyvíjeny žádné aktivity pro společné soužití obou národů. Vietnamci sami ze své iniciativy a za přispění různých sponzorů a spolupráce s Chebskou komunitou, iniciují některé akce, na které zvou i české spoluobčany.

Jedním z ožehavých problémů ve společném soužití jsou některé nekalé podnikatelské aktivity vietnamských „podnikatelů“ jako např. pěstování konopí a distribuce drog.

Dle vyjádření samotných Vietnamců, je do těchto činností zapojeno malé procento prostých živnostníků. Jedná se spíše buď o akce organizované mafií, nebo samostatné aktivity chudých Vietnamců, kteří se cestou do Evropy zadlužili, protože jim někdo podal informace jak je snadné v Čechách takovými praktikami zbohatnout a díky velkým dluhům jsou ochotni pro vidinu velkého zisku udělat cokoliv. Sami majitelé tržnic se snaží proti těmto „krajanům“ bojovat a dokonce upozorňují policii ČR na některé podezřelé chování, protože celá situace vrhá špatné světlo na podnikání všech Vietnamců.

7 Seznam tabulek

Tab. č. 1 Vývoj počtu cizinců	11
Tab. č. 2 Cizinciv Karlovarském kraji	35
Tab. č. 3 Věkové složení respondentů	39
Tab. č. 4 Doba pobytu	40
Tab. č. 5 Znalost češtiny	41
Tab. č. 6 Povolání ve Vietnamu	42
Tab. č. 7 Zaměření podnikání	43
Tab. č. 8 Podnikání nebo zaměstnání	44
Tab. č. 9 Půjčky	46
Tab. č.10 Podpora příbuzných	47
Tab. č. 11 Dodržování tradic	48
Tab. č. 12 Využívání služeb Dich Vu	49
Tab. č. 13 Zájem vrátit se do Vietnamu	50
Tab. č. 14 Jméno prezidenta České republiky	51
Tab. č. 15 Přátelé	52
Tab. č. 16 Volný čas	53

8 Seznam obrázků

Obr. č. 1 Vietnam	14
Obr. č. 2 Věkové složení respondentů	39
Obr. č. 3 Doba pobytu	40
Obr. č. 4 Znalost češtiny	41
Obr. č. 5 Povolání ve Vietnamu	42
Obr. č. 6 Zaměření podnikání	43
Obr. č. 7 Podnikání nebo zaměstnání	44
Obr. č. 8 Půjčky	46
Obr. č. 9 Podpora příbuzných	47
Obr. č. 10 Dodržování tradic	48
Obr. č. 11	
Využívání služeb Dich Vu	49
Obr. č. 12 Zájem vrátit se do Vietnamu	50
Obr. č. 13 Jméno prezidenta České republiky	51
Obr. č. 14 Přátelé	52
Obr. č. 15 Volný čas	53

9 Seznam použitých symbolů a zkratek

apod.	a podobně
atd.	a tak dále
cca	cirka
č.	číslo
ČR	Česká republika
ČSSR	Československá socialistická republika
ASEAN	Association of South East Asian Nations (Sdružení národů jihovýchodní Asie)
VDR	Vietnamská demokratická republika
VSR	Vietnamská socialistická republika
Kč	koruny československé
Kč	koruny české
např.	například
str.	strana
tis.	tisíc
tzn.	to znamená
tzv.	takzvaný
OS	občanské sdružení

10 Seznam použité literatury

Monografické zdroje:

BARŠA, Pavel. *Politická teorie multikulturalismu*. 2. vyd. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury (CDK), 2003, 347 s. Politologická řada, sv. 4. ISBN 80-732-5020-9.

BITTNEROVÁ, Dana a Mirjam MORAVCOVÁ. *Etnické komunity v České společnosti*. 2006. vyd. Praha: ERMAT Praha, s.r.o., 2006, 411 s. ISBN 80-903086-7-8.

BITTNEROVÁ, Dana a kol. *Kdo jsem a kam patřím?: identita národnostních menšin a etnických komunit na území České republiky*. Vyd. 1. Praha: Sofis, 2005. 459 s. ISBN 80-902785-8-2.

BROUČEK, Stanislav. *Český pohled na Vietnamce: (mediální obraz Vietnamu, Vietnamců a vietnamství)*. Praha: Etnologický ústav AV ČR, 2003, 478 s., [8] s. barev. obr. příl. Imigrace, adaptace, majorita, 2. ISBN 80-850-1046-1.

ČERNÍK, Jan. A SPOL. *S vietnamskými dětmi na českých školách*. Praha: H&H Vyšehradská, 2007. ISBN 80-7319-055-9.

HLAVATÁ, Lucie. *Dějiny Vietnamu*. Vyd. 1. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2008, 357 s. Dějiny států. ISBN 978-807-1069-652.

MÜLLEROVÁ, Petra. *Vietnam*. 1. vyd. Praha: Libri, 2004, 127 s. Stručná historie států, sv. 23. ISBN 80-727-7255-4.

PETRUSEK, Miloslav a Alena VODÁKOVÁ. *Velký sociologický slovník: I. svazek. A-O*. 1. vyd. Praha: Univerzita Karlova, 1996, 747 s. ISBN 80-718-4164-1.

ŠIŠKOVÁ, Tatjana, ed. *Menšiny a migranti v České republice: my a oni v multikulturní společnosti 21. století*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2001. 188 s. ISBN 80-7178-648-9.

Elektronické zdroje:

Česko má nové národnostní menšiny [online]. 2013 [cit. 2013-11-17]. Dostupné z:

http://zpravy.idnes.cz/vietnamci-oficialni-narodnostni-mensinou-fiq-/domaci.aspx?c=A130703_133019_domaci_jj

ČSÚ.cz [online]. 2012, 2013 [cit. 2013-12-03]. Dostupné z:

[http://www.czso.cz/csu/cizinci.nsf/t/0E0030F05E/\\$File/USNESEN%C3%8D_VL%C3%81DY_%C4%8CR_ze_dne_4.1.2012_%C4%8D.6_k_Postupu_p%C5%99i_realizaci.pdf](http://www.czso.cz/csu/cizinci.nsf/t/0E0030F05E/$File/USNESEN%C3%8D_VL%C3%81DY_%C4%8CR_ze_dne_4.1.2012_%C4%8D.6_k_Postupu_p%C5%99i_realizaci.pdf)

CSU.cz - cizinci [online]. 2013. vyd. [cit. 2013-11-17]. Dostupné z:

[http://www.czso.cz/csu/cizinci.nsf/t/0E0030F05E/\\$File/USNESEN%C3%8D_VL%C3%81DY_%C4%8CR_ze_dne_4.1.2012_%C4%8D.6_k_Postupu_p%C5%99i_realizaci.pdf](http://www.czso.cz/csu/cizinci.nsf/t/0E0030F05E/$File/USNESEN%C3%8D_VL%C3%81DY_%C4%8CR_ze_dne_4.1.2012_%C4%8D.6_k_Postupu_p%C5%99i_realizaci.pdf)

HOMOLA, J. (2010): 60. výročí navázání diplomatických styků mezi ČR (ČSR) a VSR. SČVP. [cit. 2011-04-01]. Dostupné z www:

<http://www.hoivietsec.org.vn/index.php?menu=detail&mid=2&nid=1067>

MigraceOnline. vietnamská imigrantská ekonomika [online]. 2013 [cit. 2013-11-20].

Dostupné z: <http://www.migraceonline.cz/cz/e-knihovna/vietnamska-imigrantska-ekonomika-v-ceske-republice>

PECHOVÁ, E., *Migrace z Vietnamu do české republiky v kontextu problematiky obchodu s lidmi a vykořisťování*. [online], [cit. 2013-10-31]. Dostupné na WWW:

http://aa.ecn.cz/img_upload/224c0704b7b7746e8a07df9a8b20c098/Zprava_migrace_Vietnam.pdf

Vietnam: Ministerstvo zahraničí České republiky [online]. 2013 [cit. 2013-11-28].

Dostupné z: http://www.mzv.cz/jnp/cz/encyklopedie_statu/asie/vietnam/

Vietnamci v ČR-socioweb.cz [online]. 2012. vyd. [cit. 2013-11-03]. Dostupné z:

https://www.google.cz/search?q=socioweb+vietnamci+v+CR&ie=utf-8&oe=utf-8&rls=org.mozilla:cs:official&client=firefox-a&channel=fflb&gws_rd=cr&ei=KzSdUoGCCMrTsgaunoHwCg

Vietnamsko-česká protidrogová liga [online]. 2013 [cit. 2013-12-04]. Dostupné z: <http://www.cvs-praha.cz/ProtidrogovaLiga/clanek1.html>

VLČEK, T. *Bilaterální vztahy České republiky a Vietnamské socialistické republiky*. [online]. *E-polis.cz*, [cit. 2013-10-22]. Dostupné na WWW: <<http://www.e-polis.cz/mezinarodni-vztahy/322-bilateralni-vztahy-ceske-republiky-a-vietnamske-socialisticke-republiky.html>>. ISSN 1801-1438.

Vnitřní diference Vietnamských migrantů [online]. 2012 [cit. 2013-12-01]. Dostupné z: http://www.migraceonline.cz/doc/Vnitri_diference.pdf

11 Seznam příloh

Příloha A: dotazník pro Vietnamce v češtině

Příloha B: dotazník pro Vietnamce ve vietnamštině

Několik otázek pro vytvoření obrazu, jak se žije Vietnamcům v Čechách

1. Kolik je vám let?

Do 35 let

35 – 50

50 let a více

2. Jak dlouho žijete v České republice?

0 – 10 let

10 – 20 let

20 let více

3. Jaká je Vaše znalost češtiny?

Ovládám velmi dobře slovem i písmem

Ovládám jen částečně.

Velmi špatná

4. Jaké bylo Vaše povolání ve Vietnamu před odchodem do České republiky?

Bez zaměstnání

Zemědělství

Podnikatel

Státní zaměstnanec

Jiné

5. Jakým směrem je zaměřeno Vaše podnikání v České republice?

Oděvy, boty, jiné spotřební zboží

Potraviny

Trafika – noviny, cigarety

Restaurace, bistro

Služby – kadeřnictví, manikúra, pedikúra

Tlumočení, účetnictví

Jiné

6. Proč si Vietnamci volí pro svůj pobyt právě Českou republiku?

Uhodnějv podmínky!

7. Myslíte si, že k ekonomickému zajištění své rodiny přispějete více tím, že budete v České republice podnikat nebo když budete zaměstnaní. Existuje pro Vietnamce vůbec možnost zajímavého a finančně dobře ohodnoceného zaměstnání?

Ano

Ne

Nevím

8. Jaký je podle Vás zájem mladých lidí o vysokoškolské vzdělání – profese lékař, právník, ekonom, inženýr?

inženýr

9. Proč není Vietnamce vidět v řemeslných profesích jako např. elektrikář, automechanik, instalatér, zedník?

Ne vyučili

10. Museli jste si na cestu za prací půjčit peníze, které dosud splácíte?

Ano

Ne

Dosud splácím

11. Podporujete z peněz, které v Čechách vyděláte příbuzné ve Vietnamu?

Ano

Ne

12. Mluví Vaše děti vietnamsky?

Ano

Ne

13. Kulturní tradice České republiky a Vietnamu jsou hodně odlišné. Snažíte se dodržovat a ctít vietnamské tradice a zvyky i zde a vedete k tomu své děti? Nebo postupně přejímáte české tradice?

Ano dodržujeme jen vietnamské tradice

✶ Ano dodržujeme vietnamské i některé české tradice

Děti vedeme k uctívání našich tradic

Děti nevedeme k uctívání našich tradic

14. Využíváte pro zařizování svých záležitostí služeb Dich Vu, nebo se o své záležitosti staráte sami?

Ano

Ne

15. Má mladá generace Vietnamců narozených mimo Vietnam nebo od dětství žijících mimo Vietnam zájem vrátit se v dospělosti zpět do Vietnamu nebo svůj budoucí život vidí spíše v České republice nebo dokonce jiné zemi?

Ano

Ne

16. Máte přátele mezi:

- Čechy

- Jinými cizinci, kteří zde žijí, např.....

- Jen mezi Vietnamci

17. Jak trávíte volný čas?

S rodinou v místě bydliště

S rodinou a ostatními přáteli podnikáme různé výlety nebo jezdíme na dovolenou

Sport – fotbal, florbal, rybaření.... (prosím konkretizovat)

Jinak

18. Jaký je pohled mladé generace na vztahy mezi mužem a ženou z řad Čechů nebo jiných cizinců?

negativní

19. Znáte jméno prezidenta České republiky?

Ne!

Một số câu hỏi để định hình về người Việt Nam sống ở tại Séc

1. Kolik je vám let? Anh/Chị bao nhiêu tuổi?

Do 35 let "đến 35 tuổi"

35 - 50

50 let a více "50 tuổi và nhiều hơn"

2. Jak dlouho budete v České republice?

Anh/Chị đã sống bao nhiêu lâu ở tại Séc?

0-10 let

10-20 let

20 let více "20 năm và nhiều hơn"

3. Jaká je Vaše znalost češtiny? Anh/Chị có biết tiếng Séc không?

Ovládám velmi dobře slovem i písmem "rất tốt, cả đọc và viết"

Ovládám jen částečně "chỉ biết chút chút"

Velmi špatná "rất kém tiếng Séc"

4. Jaké bylo Vaše povolání ve Vietnamu před odchodem do České republiky?

Trước khi sang Séc, công việc của Anh/Chị ở nước sở tại là gì?

Bez zaměstnání - không công việc

Zemědělství - nông nghiệp

Podnikatel - kinh doanh

Státní zaměstnanec - văn phòng chính phủ

Jiné - công việc khác

5. Jakým směrem je zaměřeno Vaše podnikání v České republice?

Công việc chính của Anh/Chị ở Séc là gì?

Oděvy, boty, jiné spotřební zboží "bán đồ vải"

Potravinářství "đồ ăn, thực phẩm"

Trafika - noviny, cigarety "thuốc lá, sách báo"

Restaurace, bistro "quán ăn"

Služby - kadeřnictví, manikúra, pedikúra "cắt tóc, làm móng"

Tlumočení, účetnictví "phiên dịch, kế toán"

Jiné "ngành khác"

6. Proč si Vietnamci volí pro svůj pobyt právě Českou republiku? Cho một số lý do, tại sao người Việt Nam lại chọn Séc để sinh sống?

Thap luot cong bing, moi thuong chong sach

7. Myslíte si, že k ekonomickému zajištění své rodiny přispějete více tím, že budete v České republice podnikat nebo když budete zaměstnaní. Existuje pro Vietnamce vůbec možnost zajímavého a finančně dobře ohodnoceného zaměstnání?

Mọi người thường nghĩ rằng, kinh doanh hoặc có việc làm ở Séc, thì có thể giúp đỡ được về mặt tài chính cho gia đình. Liệu rằng đối với người Việt Nam có những khả năng có công việc tốt và thu nhập tốt không?

Ano "có"

Ne "không"

Nevím "không biết"

8. Jaký je podle Vás zájem mladých lidí o vysokoškolské vzdělání - profese lékař, právník, ekonom, inženýr? Tất cả bố mẹ muốn con cái của mình sẽ thành đạt nghề gì nhất?

a. Bác sĩ, b. Luật sư, c. kinh tế gia, d. kỹ sư,

9. Proč není Vietnamce vidět v femesných profesích jako např. elektrikář, automechanik, instalatér, zedník? Tại sao có rất ít người Vietnam theo ngành nghề như: thợ điện, sửa chữa ô tô, lắp ráp, thợ xây? khong phu hop voi suc khoe.

10. Museli jste si na cestu za prací půjčit peníze, které dosud splácíte? Khi Anh/Chị ra nước ngoài phải vay mượn tiền và cho đến bây giờ vẫn đang phải trả dần?

Ano "vâng"

Ne "không"

Dosud splácím "đã trả hết"

11. Podporujete z peněz, které v Cechách vyděláte příbuzné ve Vietnamu? Anh/Chị có giúp đỡ về mặt tài chính cho người thân sinh sống ở Việt Nam không?

Ano "có"

Ne "không"

12. Mluví Vaše děti vietnamsky?

Con cái của Anh/Chị có biết nói tiếng Việt không?

Ano

Ne

13. Kulturní tradice České republiky a Vietnamu jsou hodně odlišné. Snažíte se dodržovat a ctít vietnamské tradice a zvyky i zde a vedete k tomu své děti? Nebo postupně přejímáte české tradice?

Phong tục tập quán của người Séc rất khác với người Việt, vì vậy Anh/Chị vẫn duy trì nó cho con cháu của mình? hay dần dần đi theo phong tục tập quán của người Séc?

Ano dodržujeme jen vietnamské tradice

"Vẫn duy trì phong tục Việt"

Ano dodržujeme vietnamské i některé české tradice

"vẫn duy trì phong tục Việt và Séc"

Děti vedeme k uctívání našich tradic

"vẫn duy trì con cái theo phong tục"

Děti nevedeme k uctívání našich tradic

"không duy trì theo phong tục"

14. Využíváte pro zafixování svých záležitostí služeb Dich Vu, nebo se o své záležitosti staráte sami? Anh/Chị có phải thông qua "Dịch Vụ" để lo các thủ tục giấy tờ hoặc việc khác không?

Ano "có"

Ne "không"

15. Má mladá generace Vietnamců narozených mimo Vietnam nebo od dětství žijících mimo Vietnam zájem vrátit se v dospělosti zpět do Vietnamu nebo svůj budoucí život vidí spíše v České republice nebo dokonce jině zemi? Những thế hệ nhỏ đẻ ở nước ngoài, liệu có ý định muốn quay về Việt Nam không? Hay cuộc sống của họ sẽ gắn liền với Séc hoặc đi một nước khác?

Ano "quay về nước Việt" Ne "ở lại Séc hoặc nước khác"

16. Máte přátele mezi: Anh/Chị có bạn bè là:

- Čechy "Người Séc"

- Jinými cizinci, kteří zde žijí, např. Češi.....

"vì người nước ngoài khác, hiện đang sống ở Séc, ví dụ như: NGA....."

- Jen mezi Vietnamci "chỉ trong cộng đồng Việt"

17. Jak trávíte volný čas? Anh/Chị dành thời gian rảnh/ngơi như thế nào?

S rodinou v místě bydliště "ở nhà với gia đình"

S rodinou a ostatními přáteli podnikáme různé výlety nebo jezdíme na dovolenou "đi du lịch với gia đình và bạn bè"

Sport - fotbal, florbal, tybaření.... (prosím konkretizovat)

"chơi thể thao - làm ơn ghi rõ môn thể"

thao" AND.....

Jinak - việc khác

18. Jaký je pohled mladé generace na vztahy mezi mužem a ženou z řad Čechů nebo jiných cizinců? Những thế hệ trẻ có góc nhìn và nhìn nhận như thế nào về tình cảm giữa nam giới và nữ giới trong cộng đồng người Séc hoặc người nước ngoài?

a. tốt b. Bình thường c. Xa lạ

d. góc nhìn khác

19. znáte jméno prezidenta České republiky? Anh/Chị có biết tên tổng thống Séc không? Milos Zeman

Abstrakt

ŠVÉDOVÁ, E. *Veřejně ekonomická problematika Vietnamců v ČR*. Bakalářská práce. Cheb: Fakulta ekonomická ZČU v Chebu 66 s., 2013

Klíčová slova:

Česká republika, Vietnam, vietnamská komunita v České republice, Vietnamci, podnikání, podnikatelé, podmínky, dělníci, bilaterální smlouvy, příchod, emigrace, imigrace, starousedlíci, banánové děti, Češi, národnostní menšina

Bakalářská práce „Veřejně ekonomická problematika Vietnamců v České republice“ je zaměřena na život vietnamské entity v České republice. Analyzuje její pobyt u nás od příchodu vietnamských sirotků v padesátých letech, přes studijní a pracovní pobyty, uzavírané na základě bilaterálních smluv v době komunistického režimu až do dnešní doby, kdy vietnamská entita byla v České republice uznána suverénní národnostní menšinou. Práce se zabývá zhodnocením podnikatelského prostředí, které Vietnamci u nás mají, a ukazuje na problémy, které jsou s jejich pobytem na našem území spojeny. Cílem práce je analyzovat vývoj podnikatelských ekonomických aktivit, a integraci Vietnamců do majoritní společnosti. Na základě zjištěných skutečností se pokusit navrhnout opatření směřující k dalšímu rozvoji vzájemných česko-vietnamských vztahů. Součástí práce je dotazníkové šetření a strukturovaný rozhovor provedený v konkrétní lokalitě, jehož výsledky by měly přispět k vytvoření uceleného obrazu o ekonomických podmínkách, životě a integraci Vietnamců v ČR. Závěr práce shrnuje zjištění a poznatky získané v bakalářské práci a formuluje doporučení směřující k česko-vietnamskému soužití.

Abstrakt

Key words:

Vietnam, Vietnamese, Czech Republic, Vietnamese community in the Czech Republic, enterprise, bilateral contracts, emigration, immigration, banana children, old residents

This bachelor work „Publicly economical problems of Vietnamese community in the Czech Republic" is focused on Vietnamese community's life in the Czech Republic. It analyses its stay here - from the Vietnamese orphans' coming in 1950s, then their study and working stays here, that were closed on the ground of bilateral contracts in the communist period till these days, when the Vietnamese community is officially recognized in the Czech Republic. The work evaluates the Vietnamese business conditions here and it shows Vietnamese problems that are connected with their stay here. The goal of this work is to analyze the development of their business and economical activities and Vietnamese integration process into the majority society. On the grounds of established facts we are going to suggest some arrangements that will face the next development of reciprocal Czech-Vietnamese relations. The work also contains a questionnaire survey and a structured conversation that was done in a concrete society. Its results should help to build a comprehensive reflection about economical conditions, life and Vietnamese's integration in the Czech Republic. The end of this work summarize all findings that were discovered during working on this work and it formulates some recommendations that will be aimed at an easy Czech - Vietnamese coexistence.